

GYER
MEK
KATE
KÉZI
SEK

1

GYERMEK-KATEKÉZISEK

1.

JÉZUS ISKOLÁJÁBAN

KISS IMRE

GYERMEK-
KATEKÉZISEK

1.

JÉZUS ISKOLÁJÁBAN

BÉCS, 1965

Egyházi jóváhagyással

**Copyright 1965 by Verlag OPUS MYSTICI CORPORIS, bei
Österr. Seelsorge-Institut, Wien I, Stephansplatz 3/III. — Ver-
lags.Nr. 305. — Druck: Missionsdruckerei St. Gabriel, Mödling
bei Wien — Gloria-Kulturverein, Wien.**

SZERETNÉM ELMONDANI,

hogy miért adtam beszédvázlataimnak „Jézus iskolájában” címet és miért írtam az általános iskolák óravázlataihoz hasonló formában.

A gyermek idejének igen nagy részét iskolában tölti. Tanító néni, lecke, felelés, osztályzat stb. azok a fogalmak, melyek a legtöbbet foglalkoztatják. Szinte ezek világában él. Ismereteit, tudását is ezen fogalmak révén szerzi meg.

Úgy gondoltam, hogy hitünk igazságait, erkölcsstanunk alapelveit, sőt az egész keresztény mentalitást a fentebbi fogalomkör felhasználásával könnyebben és maradandóan lehetne lelkébe beleültetni.

Sokévi tapasztalat alapján mondhatom, hogy a profán órakeret felhasználása a szentbeszédre iránt is érdeklődést keltett a gyermekekben. Hétközben, ha visszakerdeztem, mindig tudták, hogy milyen óra volt múlt vasárnap. Ami pedig a lényeg, azt is, hogy mi volt a tanulság belőle. Érdekelte őket, hogy miről szól majd a legközelebbi óra.

A vázlatok elkészítése előtt igyekeztem a magam számára mindig pontosan meghatározni az óra nevelői célját. Megszabni azt, hogy miért mondom el ezt a beszédet s mit akarok vele a gyermekeknél elérni. Úgy, ahogy az asztalosmester is munkája elkezdése előtt pontosan tudja, mit akar anyagából készíteni és milyen célra. Ha a célt állandóan szem előtt tartjuk, biztosan nem kalandozunk el és a mondanivaló belső haladását is biztosítjuk.

Ismétlem: az egyes órák között anyaga nem kidolgozott beszéd, csak bő vázlat. Ezt azonban a gyermeki nyelv és mentalitás szerint készítettem. A szónok számára indításokat ad és új meglátásokhoz segíti. Lehetőséget nyújt, hogy színesen, hangulatosan adja elő és pedagógiai tapasztalatai, invenciói alapján igazán sikeres gyermek-prédikációkat készítsen.

A között negyven vázlat megközelítően követi az egyházi év aktuális gondolatait és egy iskolai év gyermek-prédikációs anyaga. A gyűjteményben nincs minden vasárnapra, illetve ünnepre vázlat, mivel néha okosnak látszik, főleg a legnagyobb ünnepeken, a diákmisén is a felnőttekhez, azok nyelvén szólni.

A következő oldalakon a tartalomjegyzéket tanmenet formájában közlöm, az évi anyagot hónapokra és hetekre beosztva. Először a könnyebb órák, illetőleg a hittani alapfogalmak kerülnek sorra.

De beosztásom mégsem annyira merev, hogy tetszés szerint ne lehetne rajta változtatni.

A jelen könyvecske első része egy három kötetre, illetőleg három évre tervezett gyermekbeszéd-sorozatnak. A következő „Jézus barátai” címen a szentek életét dolgozza fel, a harmadik pedig „Jézus tanítása” címen dogmatikát és apologetikát ad gyermekprédikációk formájában.

Gyermekeknek prédikáló oltártestvéreim megértő szeretetébe ajánlom ezeket a vázlatokat. A gyermekek barátját, Jézust kérem, hogy áldja meg ezt a kis próbálkozást és adja áldását gyermekeket szerető papjaira.

TANMENET

(Tartalom)

Előszó	5
<i>Szeptember</i>	
1. Veni Sancte	9
2. Ismerkedés	12
3. Az „A” betű (Olvasás)	15
4. A szent számológép, a rózsafüzér (Számтан) . . .	18
<i>Október</i>	
5. A hittantáulás (Beszélgetés)	21
6. Márványba és homokba... (Írás)	24
7. Egy az Isten (Számтан)	27
8. Az Isten keze meg a mienk (Olvasás)	30
<i>November</i>	
9. Az utolsó betű (Olvasás)	33
10. Temetőnk (Környezetismeret)	36
11. A mennyország (Földrajz)	39
12. A pokol (Földrajz)	42
<i>December</i>	
13. A természet könyve (Olvasás)	45
14. A szent Három (Számтан)	48
15. A nád meg a tölgy (Növénytan)	51
16. Karácsonyi levél Jézuskának (Fogalmazás) . . .	54
<i>Január</i>	
17. A vendégfogadás (Osztályfőnöki óra)	57
18. A karácsonyi ajándék (Beszélgetés)	60
19. Hogyan játsszunk? (Játékóra)	63
20. Miért kell részt vennünk a szentmisén (Beszélgetés)	66

Február

21. A szeretet (Beszélgetés) 69
22. A Lourdes-i jelenés (Történelem) 72
23. A testhelyzetek (Testnevelés) 75
24. Az emberi nyelv (Biológia) 78

Március

25. Miért szent nap a vasárnap? (Történelem) 81
26. A hóvirág (Növénytan) 84
27. Jézus érettünk vérrel verítékezett (Történelem) 87
28. Jézust érettünk megostorozták (Történelem) 90

Április

29. Jézust tövissel koronázták (Történelem) 93
30. Jézus a keresztet hordozta (Történelem) 96
31. Az ibolya (Növénytan) 98
32. Az igazmondás (Beszélgetés) 100

Május

33. A konkoly (Növénytan) 103
34. A papok (Beszélgetés)
35. Hogyan szólítsuk pajtásainkat? I.
(Udvariassági óra) 108
36. Hogyan szólítsuk pajtásainkat? II.
(Udvariassági óra) 111

Június

37. A halász meg a horgász (Környezetismeret) 114
38. A szem (Biológia) 117
39. A törvény (Beszélgetés) 120
40. A vakáció (Osztályfőnöki óra) 123

1.

VENI SANCTE

Cél: Megismertetem kis hallgatóimmal, hogy miképpen munkálkodik lelkünkben Jézus Lelke. Buzdítom őket, hogy figyeljenek rá és szeressék.

Az egyik gyerek édesapja egyszer sok pénzhez jutott. Jókedvűen ezt mondta fiának: „Kérj, amit akarsz és mindent megveszek neked.“ A gyerek aztán ki is tett magáért. A vége az lett, hogy megbetegedett, mert annyi mindent összevissza torkoskodott. Ebből látszik gyermekek, hogy tudnunk kell azt, mit kérjünk.

A mai szentmise szokatlanul kezdődött. Az elején a tisztelendő bácsi egy szép latin éneket kezdett, ti meg magyarul folytattátok: Jöjj Szentlélek Uristen! Kértük Jézus Lelkét, hogy jöjjön el megsegíteni bennünket, mert az iskolaév kezdetén, bizony segítségre szorulunk. Az egyik anyuka mondta el, hogy tegnap, mikor kislánya megkapta a sok új könyvet és füzetet, megijedt és majd elsírta magát. „Jaj de nehéz lesz, anyuka, ugye fogsz segíteni?“

Anyuka mindegyiteknek biztosan segít majd. De van valaki, aki sokkal jobban tud rajtatok segíteni még édesanyátoknál is. Ez Jézus Lelke, akit az előbb hívtunk. Ő mindenkinél jobb és okosabb. Egy lélek, akit ezzel a szemmel nem látunk és ezzel a füllel nem hallunk, hogyan segíthet? Biztosan nem úgy, ahogy nagyon régen Nürnberg városában akartak a butuska embereken segíteni.

Azok üvegből, tölcséren át akarták az okosságot fejükbe önteni.

A Szentlélek úgy segít, hogy világosságot gyújt az eszünkben. Sokszor tanulunk, tanulunk, de nem értjük miről van szó. Mint mikor a pincében sötét van. Orrunk előtt vannak a dolgok és mégsem látjuk azokat, de ha lámpa gyúl, mindent látunk. Magyarázat, tanulás közben is felkiáltunk: „most már értem!” Fény gyulladt az eszünkben és értjük miről van szó. Ezt a fényt a Lélek gyújtotta. Régen, mikor szüleitek jártak iskolába, reggel a tanítás előtt a gyermekek a tanítóval együtt közösen imádkoztak, hogy segítse őket a Szentlélek jól tanulni. Most nem imádkoztok közösen, de magában mindenki mondhat egy rövidke fohászt ilyenkor. Ha meg odahaza tanulunk, keresztet is vethetünk tanulás előtt.

Segít a Szentlélek abban is, hogy szorgalmasak legyünk, hogy jókedvvel és kitartóan tanuljunk. Ez is nehéz ám! Ilyenkor, év elején fogadkoznak a gyerekek: „Naponként négy órát fogok tanulni, mindig elkészülök, legalább négyesre.” Az ilyen lelkesedés olyan, mint a szalma lángja: ellobban, nem tart sokáig. Az igazi szorgalom olyan, mint a szén parazsa, hosszú ideig melegít. Jézus erős lelke segít, hogy erősebbek legyünk, mint a játék csalogatása, hogy egy kis munka után ne tartsuk magunkat fáradtnak.

De nemcsak okosaknak, jóknak is kell lennünk. Talán ez még fontosabb. Ha valaki okos, de rossz, nem szereti a jó Isten, sem az emberek. Iskolában a jóságot is meg kellene tanulnotok. Láttatok már drágakövet? Arany gyűrűbe, fülbevalóba szokták tenni, hogy még szebb legyen. Az ilyen kő azért drága, mert ritka. Sokat kell bányászni, míg rákadnak. Nem olyan, mint az üveg, amit

a gyárban akármennyit csinálnak. A drágakövet ezenfelül sokáig, nagy hozzáértéssel csiszolják, hogy még jobban ragyogjon. A ti lelketek is olyan, mint a gyémánt. Drága, mert Jézus életét adta oda érte.

Volt egyszer egy ékszerész, akihez drága ékszert vittek tisztítani. Ő azonban a gyémántot kilopta és üveget tett helyébe. Szüleitek kiskorotokban imádkozni, keresztet vetni tanítottak, kereszténynek neveltek. Csiszolták, még szebbé tették lelketeket. Ha az iskolában mindenféle beszédre hallgattok, ha mások rossz példájára, vagy csalogatására elhagyjátok a templombajarást, elveszik lelketekből az érték és olyan lesz, mint az üveg. Ugye gyermekeim, vigyázni fogtok a gyémántra?!

Van-e köztetek, aki nem szeretné szüleit, vagy a jó tanító nénit? Ugye nincs! Minden gyerek szereti azt, aki vele jót tesz, akitől jót kap. Isten Lelke, a Szentlélek mindenkinél nagyobb jót tesz velünk, mert segít, hogy okos és jó legyen a lelkünk. Ezért mondjuk el neki, ma a mise alatt is, mikor nem énekelünk, meg tanulás előtt is, ezt a versikét: Isten Lelke szeretlek, nagyon kérlek, segíts meg.

2.

ISMERKEDÉS

Cél: Hangulatot akarok kelteni ahhoz, hogy szívesen eljöjjenek a szentmisékre és a következő prédikációkat meghallgatni.

A templomkertben a napokban kilestem, hogy mit játszanak a gyermekek. Iskolásdit játszottak. Mondhatom, igen jól állt nekik. Az egyik volt a tanító néni. Felszólított, kérdezett, még osztályzott is. A többiek meg feleltek és figyeltek.

Kisfiú korában Jézus is biztosan járt iskolába, persze az egészen másfajta volt, mint a mostani iskolák. Pajtásaival Ő is játszott iskolásdit. De Ő már gyermekkorában is komolyan vette a tanítást, tudta, hogy tanítania kell a világ minden emberét. Már tizenkét éves korában megtörtént vele, hogy komoly szakállas tudósokat kérdezett ki és magyarázott nekik a templomi iskolában. Mikor nagy lett, a mamák a kisgyermeküket elvitték hozzá, ezeket is biztosan tanította. Mikor pedig az égbe ment, maga helyett az apostolait, addigi tanítványait küldte az emberek közé, hogy tanítsák őket.

Igy került ide a tisztelendő bácsi is. A templom nemcsak azért van, hogy imádkozzunk, hanem, hogy tanuljunk is itt. Tehát iskola, Jézus iskolája, ahol tanulni is fogunk.

Itt is??? Nem elég a másik iskolában? Ott is elég a lecke!

Na, azért nem kell megijednetek. Feleltetés nem lesz. Azaz mégiscsak lesz, de azt Jézus kettesben intézi el veletek.

És mit tanulunk?

Olvasni, írni, számolni, csak egy kicsit másképpen. Izeltőnek elárulom, hogy írni fogunk papír és ceruza nélkül, és olvasni a tenyerünkéből. De mivel nagyobbak is vannak itt, a kicsinyek meg kíváncsiak, hogy mit tanulhatnak a nagyok, olyan tantárgyak is lesznek itt, amelyeket a felső osztályokban tanulnak.

A múlt vasárnap volt Veni Sancte. Hívtuk és kértük Jézus Lelkét, hogy segítsen bennünket okosnak és jónak lenni. Ez volt tehát Jézus iskolájában az évnitő. Ma pedig megtartjuk az első órát. A másik iskolában hogy is volt ez? A tanító néni mindent bemutat: ezek a padok, ez az asztal, így kell ülni, így jelentkezni stb.

Most csak a helyeteket jelölöm ki. A fiúk ezen, a lányok a másik oldalon, mindig a legelső padokban ülnek. Előre, az oltár felé nézünk. Tanszert nem hozunk mást, csak imakönyvünket.

Még egy-két dolgot erről az iskoláról. Bejáratánál ennek is lábtörlőt találunk. Belépéskor azonban ne csak a lábunkra gondoljunk. Töröljük le szívünket is. Ott van a szenteltvíztartó. Ha szépen vetem szentelvízzel a keresztet, a víz láthatatlanul a szívemre cseppen és kis bűnöket mos le. Köszönni csak Jézusnak kell. Szép, egyenes tartással térdet hajtunk, közben a „dicsértessék“-et mondhatjuk. (Előbb láttam, hogy az egyik gyerek térdhajtáskor úgy imbolygott, mint egy keljfeljancsi.) Barátunkhoz, még a legjobb bikhöz sem szólunk. Köszönni is ráérünk szentmise után.

Es a beszélgetés, meg a sűgás? A mi iskolánkban ezt is szabad. De természetesen csak Jézussal. Az a legjobb tanuló, aki a legtöbbet beszélget és sűg neki.

Milyen sok könyv van egy iskolásgyermek táskájában! Köztűk van egy igen nevezetes könyv, amitől sokan félnek és csak kevesen dicsekednek vele. Ez az ellenőrzőkönyv. Ide írják be, ha baj volt az iskolában a gyermekkel, de ide kerül a dicséret is. Mikor az Űr Jézus akkora volt, mint ti, róla is írtak valamit az Evangélium című könyvbe. Azt írták, hogy amint Jézus növekedett, úgy nőtt benne a jóság és a kedvesség is. Ezért a jó Isten és az emberek egyaránt szerették. Azt mondják, hogy az égben is van ellenőrzőkönyv, amibe minden jó és rossz belekerűl, amit csak teszűnk. Az ítéletkor ezt a könyvet fogják felolvasni.

Űgy viselkedjete, hogy tirólatok is azt írják, amit Jézusról írtak: Ahogy növekedűnk, úgy nőjön bennűnk a jóság és a kedvesség; a jó Isten és az emberek egyaránt szeressenek minket!

3.
AZ „A” BETŰ
(Olvasás)

Cél: Megismertetem és megszerettem Istent, akitől minden jó származik.

Múlt vasárnap az újfajta iskolával, Jézus iskolájával ismerkedtünk. Ennek helye a templom, a legszebb épület az egész községben. Annak külön örül az Úr Jézus, hogy sokan közületek új pajtásokat is hoztak magukkal. Én is örülök, hogy a régi arcokat itt látom a közelemben. Ha csak nem vagytok komoly betegek, nem is szabad innen sohasem hiányoznotok. Ezek után kezdhetjük is a tanulást!

Ma olvasás órát tartunk. A nagyobbak emlékeznek, hogy milyen érdekes volt, mikor az első osztályban az első betűket ismergették. Mi is most csak egy betűt tanulunk, mégpedig a legelsőt, az A-t. Azért kell ezt a betűt ismernünk, mert nélküle nem mennénk semmire. Milyen ember lenne az, aki az abc-ből még az első betűt sem ismerné.

Az Úr Jézus egy vasárnapon Patmosz szigetén megjelent Szt. Jánosnak és — képzeljétek el — ezt mondta: „Én vagyok az A betű”, vagy ahogy az akkoriban görögül hangzott: „Én vagyok az alfa”. Mit akart ezzel modani? Mit jelent ez? Azt, hogy Ő a kezdet. Amint a betűk sorában az „A” az első, ez kezdi a betűsört, úgy az életben az Isten.

Ha valami nagyon szépet látunk, akár képet, akár

épületet, mindig kérdezzük: ki készítette? Nemcsak a nagy világban, hanem a kis világban, az ember lelkében is igen sok szép van. Azt is megkérdezhetjük, hogy ki kezdte, kitől van a lelkünkben a szépség, meg a jóság.

Minden jót az Isten kezd el, minden szép tőle származik. Az, hogy most itt vagyunk a templomban, hogy ma reggel elkezdünk imádkozni, hogy okosak vagyunk, higgyétek el, nemcsak úgy magától történt. Ez egészen biztos, mert a Szentírásban ez áll: „Nélkülem semmit sem tehetek“. Jó ezt tudni, mert mi annyi mindent szeretnénk: sokat tudni, jónak lenni, de valaki kell, aki a jót megkezdje bennünk. Emlékezzünk csak a szavakra: „Én vagyok az alfa, a kezdet.“

Ismertem egy gyermeket. Jó tanuló volt, csak a verstanulás nem ment neki. Ha felelt, a vers szakaszainak első szavát mindig el kellett másnak kezdeni, a többit már folytatta. Így kezdi bennünk állandóan a jót az Isten.

Mi is az Istennel kezdünk. Mikor még szüleitek jártak iskolába, a füzet első lapjára ezt írták: Isten nevében kezdem el. Ezt mi is megtehetjük. Minden füzetünknek, minden könyvünknek, minden munkánknak a legelején ott áll: Isten nevében! Természetesen nem szükséges, hogy az írás látszódjék. Elég, ha csak lélekben írunk, elég, ha csak mi tudjuk, hogy mi van ott.

A régi jó emberek, a nagyapáitok, meg azok szülei is mindent a Jó Istennel kezdték. A lovaskocsi indításakor megsuhintották az ostort és mondták: Jézus segíts! Ezt mondták aratás előtt, az utazás kezdetén, szóval minden fontos munkájuk megkezdésekor. Van egy mondás: a jó kezdet fél siker. Aki tehát Istennel kezdi munkáját, bízhat benne, hogy jól is fejezi be. Amikor tanulni kez-

dünk, legalább keresztet vessünk magunkra, az a legjobb kezdet.

Mi lenne, ha elfelejtenénk az A betűt? Egyik könyvünk sem érne semmit. Ha látnánk leírva: apa, haza és mi nem tudnánk megérteni, mivel elfelejtettük az a-t? Még szörnyűbb az, ha valaki a jó Istent felejt el. Azt sem tudja, hogy igazában miért él és mi lesz vele.

Házi feladatunk is lesz. Igyekezzünk nagyon jól megtanulni ezt a fontos betűt. Nézzünk sokszor a lelkünkbe és meg is fogjuk látni!

4.

A SZENT SZÁMOLÓGÉP, A RÓZSAFÜZÉR (Számтан)

Cél: Megmagyarázom és megszemléltem a szentolvasót, hogy októberben minél többen jöjjenek azt imádkozni.

Láttatok már néma embert? Nem tud beszélni, csak mutogat. Ha egyszer egy ilyen néma megszólalna! Ha csak egy-két szót mondana! Hogy emlegetné mindenki: „Hallottad, mit mondott?”

Szűz Mária, Jézusnak az édesanyja az égből van. Ott beszél is a Fiával, de felénk, földi emberek felé olyan, mint a néma. Nem akar az égből lebeszélni. Mégis nagyrítván, úgy százévenként egyszer-kétszer, csak megszólal. Száz évvel ezelőtt jelent meg Lourdesban egy gallyat szedegető kislánynak, Bernadettnek. Negyvenöt éve pedig Fatimában jelent meg egyszerre három kislányoknak, akik báránykákat őriztek. Nekik meg is szólalt Mária, hallották is, amit mondott. Sőt parancsot kaptak, hogy adják tovább.

Vajon mit mondott és mit akart a Szűzanya? Erről lesz ma szó. Volt neki, amikor megjelent egy rózsafüzérje (mert az minden jó katolikusnak van). Elővette, imádkozta, sőt tanította a gyerekeket is imádkozni. Azután meg azt parancsolta a gyerekeknek, hogy ők is buzdítsanak mindenkit az olvasó imádkozására. A tisztelendő bácsi ki is hirdette, hogy októberben minden este lesz a templomban szentolvasó imádság.

Mi is ez a szentolvasó? Ki találta ki? Régen, van már hétszáz éve is, élt egy igen szentéletű tisztelendő bácsi, Szt. Domonkos. Akkoriban sok baj volt a világon. Az emberek folyton háborúskodtak, igen sok volt a rabló, meg a gyújtogató, ami még rosszabb, sok volt a hitetlen ember. Szt. Domonkos gondolkodott, hogyan lehetne segíteni a bajokon. A Szűzanyát is kérte, hogy küldene az égből valami segítséget. Mária akkor buzdította a szentolvasó imádkozására, meg arra, hogy tanítson meg erre mindenkit. Ez majd segít a bajokon. Így is lett.

A szentolvasó, melyet most a kezemben tartok és nektek mutatok, olyan, mint egy számológép az iskolában. Csak itt nem a golyókat tologatjuk, hanem az ujjunkkal megyünk mindég tovább. Nem azt számoljuk rajta, hogy mennyi együtt hat kifli, meg kilenc, hanem azt, hogy hányszor jutott eszünkbe, ami Jézussal és Édesanyjával történt.

A legszentebb imádság, melyre maga az Úr Jézus tanította az embereket: a Miatyánk. Utána a legkedvesebb, mellyel Gábor főangyal, meg a régi keresztények üdvözölték Szűz Máriát: az Üdvözlégy Mária. A Szentháromság dicsőítéséről sem felejtkezünk meg, amikor a tizedek végén a dicsőséget mondjuk. Az olvasó keresztjére a legelején a Hiszekegyet mondjuk el. Ezek az imádságok, melyeket felsoroltam, az olvasónak a külseje, hogy úgy mondjuk, a teste. Ami pedig még ezeknél is szebb, a sok rágondolás Jézus és Mária életére, ezek az olvasó lelke.

Mielőtt esténként az olvasó-imát elkezdenénk, a tisztelendő bácsi mindig gondolkodik, hogy mi lenne a legfontosabb az embereknek, hogy mi hiányzik nekik a legjobban. Nap nap után ezekre a jószándékokra ajánljuk

fel imánkat. Ha szépen mondjuk, biztosan megsegít a Szűzanya és teljesíti kéréseinket.

Októberben harmincegyszer lehetünk esténként együtt. Ugyanennyiszor számolhatunk Mária számológépén. De ugyanakkor az égben is számolják, hogy ki hányszor volt itt.

5.

A HITTANTANULÁS

(Beszélgetés)

Cél: Lelkükbe akarom vésni, hogy kötelességük az iskolai hittanórákon, illetőleg a templomi katekéziseken részt venni.

Jóska édesanyja beteg volt. Nem tudott részt venni a vasárnapi szentmisén. Hazajövő fiától kérdezte meg: „Mit hirdetett ma a tisztelendő bácsi?”

És ha most én kérdezném tőletek, hogy mi volt a múlt vasárnapi hirdetés, emlékeznétek még rá? Azt hirdettem, hogy iskolában is, meg a templomban is elkezdjük a hittan-oktatást, minden katolikus gyermeknek kötelessége ezen részt venni.

Tavaly is voltak hittan órák, de sajnos igen kevesen jöttek el. Ezek közül is egyesek többször ellógtak az órákról. Most arról beszélgetünk, hogy bűn-e, vagy nem, ha valaki nem jár hittanra.

Egyik szomszéd falu plébános bácsija kérdezte tőlem: „Nálatok meggyónják a gyermekek, ha elcsavarognak a hittanról? Mert bizony az bűn!” Sajnos, igaza volt. Elbeszélgettünk róla, hogy mivel is bántja meg a jó Istent a hittant kerülő gyermek. Hallgassátok csak!

Semmibe sem veszi az Úr Jézust, mert nem akarja hallgatni, amit Ő tanít. Mintha így beszélne: „Nekem ugyan mindegy, hogy mire tanította Ő az embereket! Nem érdekel, hogy hogyan lehet belőlem rendes ember, de az sem, hogy miképen juthatok az égbe!”

De nemcsak az Úr Jézust sérti meg, hanem saját lelkét, a legnagyobb kincsét is elhanyagolja. Lelkünk olyan, mint egy szép veteményes kert. Ha nem gondozzuk, egykettőre ellepi a gaz és kipusztítja a hasznos veteményeket. Aki elhanyagolja a hittant, annak lelkéből kivesznek a jócselekedetek és elburjánzanak a bűnök.

Szüleitek is megkövetelik, hogy a hittanon ott legyetek. Aki pedig nincs ott, az engedetlen és becsapja szüleit is. Ők igazán tudják, hogy mi válik hasznotokra. Nem küldenének benneteket ide, ha nem tartanák igen fontosnak az Úr Jézus tantárgyát.

Előfordult valahol, hogy egy gyerek mindig megszökött a hittanról, vasárnaponként mégis elment áldozni. A többiek azt mondták rá, hogy áldozása olyan volt, mint Júdas csókja, mellyel Jézust elárulta. Ti mit gondoltok?

Előfordul az is, hogy sokan nem azért maradnak el, mintha nem szeretnék Jézust, hanem valami mentséget keresnek maguknak az elmaradásra. Valaki egyszer rendetlenkedett az órán és az atya megszidta. Erre megsértődött és legközelebb megizente, hogy ezután nem jön. Ugye érdekes, ha számtan, vagy földrajz órán szidnak meg valakit, az nem mondja, hogy ezután nem jön. Csak a hittannal merik ezt megtenni.

Egy másik gyermek azzal indokolta, hogy nem jön, mivel a hittan óra rém unalmas. Ennek a gyermeknek az édesapja a közeli téglagyárban dolgozik. Ő nem mondhatja, hogy unalmas nyolc órán át a téglát cipelni, sem édesanyja nem mondja, hogy unalmas órákon át a szennyes ruhát mosni. Megteszik, mert kötelességük. Igazában pedig nem is unalmas a hittan, legfeljebb annak, aki nem szeret gondolkodni.

Most már látjuk, hogy bizony bűnt követ az el, aki

tudna hittanra járni, és mégsem jön. De ezzel természetesen nem fejezhetjük be! Mi magunk elhatározzuk, hogy minden körülmény között, mindig ott leszünk az órákon. Így mutatjuk meg, hogy szeretjük Jézust. Azután meg magunkkal hozzuk pajtásainkat is. A barátságot ahhoz kötjük, hogy ők is eljönnek-e az órákra, mert aki nem törődik vallásával, az nem lehet igazi barátunk!

Ugye szeretnétek egyszer igazán az Űr Jézust hallgatni, amikor hittanórát tart? Legközelebb Ő fogja tartani. Nem a tisztelendő bácsi? Nem is, igen is. Az atya a jó Isten rádiójának a hangszórója, de a bemondó maga Jézus.

6.
MÁRVÁNYBA ÉS HOMOKBA...
(Írás)

Cél: A gyermekek lelkébe akarom
vésni, hogy minden vett jóért legyenek
szívből hálásak.

„Was du gutes tu'st, schreib in den Sand,
Was du empfängst, in Marmorwand.“

(Goethe)

Két olvasás óra is volt már, igazán kellene már egy kicsit írunk is! Mit is kell az írásóra vinni? Tollat, tintát, füzetet. Itt ezek nincsenek, mégis fogunk valahogyan írni.

Előre meg kell mondanom, hogy nem lehet, csak úgy, akárhogy írunk. Nem mindegy, hogy valaki szépen ír, vagy csúnyán. Alsóban osztályozzák is, hogy ki hogyan ír. A csúnyán író gyerekek rendszerint a tollat hibáztatják: „mert rossz volt a toll, azért nem sikerült“, mondják. Jézus iskolájában a szívünkkel, vagyis a szeretetünkkel írunk, ezzel lehet a legszebben írni. Amikor írunk, betűruhába öltöztetjük, amit gondolunk, meg amit tettünk. Ha jót gondoltunk, vagy tettünk, vagy a szívünkkel írunk, akkor szépek a betűk, szép az írás. Ezért kell, bármit teszünk, szépen, vagyis szeretetből tennünk.

Az a valami is kell, amire írhatunk. Az emlékezetünk olyan, mint a papír. Mégpedig jófajta, szabályozható papír. Ha akarom, megtartja az írást, mint a márvány a bevésített betűket, ha akarom, úgy eltűnnek róla a betűk,

mint a homokról, ha elsimítjuk. Mert nem kell ám mindent egyformán tartósan írunk, vagyis nem kell mindent megjegyeznünk.

Az előbb azt jegyeztük meg, hogy mindent szívvvel kell írunk, vagyis szeretetből kell végeznünk. Most meg arra figyeljete, hogy a jócselekedetek közül mit kell marandandóan írni és mit nem.

Ha mi magunk teszünk jót, azt homokra írjuk. Nem emlegetjük, még csak büszkék sem vagyunk rá, szóval elfelejtjük, mint a homok. Nem úgy, mint az egyszeri fiú, aki számlát adott be édesanyjának arról, hogy ő milyen sokat segített. Hosszú volt a számla, én csak a legelejét mondom el.

Vizet hoztam be egy hónapon át 60,— Ft
Fát aprítottam egy hónapon át 50,— Ft
Bevásároltam egy hónapon át 80,— Ft
stb.stb.

Édesanyja igen szomorú volt, mikor a számlát megkapta. Ebédnél az alsó tányér alá ő is tett egy számlát. Az ilyenforma volt:

Mikor beteg voltál, virrasztottam nálad
Élelmedet megfőztem
Szobádat kitakarítottam
Ruhát vettem és javítottam

Gondolhatjátok, mennyire elszégyellte magát ez a fiú! Volt is miért! Tehát, ami jót teszünk, azt tartsuk csekélységnek, sőt legyünk boldogok, ha segíthetünk, és ne szomorkodjunk, ha elfelejtettek érte megdicsérni bennünket.

A sok jó számára pedig amiket kaptunk, márvány-táblát csinálunk az emlékezetből. Hitvány gyermek az, aki el tudná felejtetni azt a sok jót, amit kapott! Tehát

kik fognak a mi márványtáblánkra felkerülni? Kikről nem felejtkezünk el soha? Isten után a legtöbb jót szüleink adták, őket írjuk az első sorba. Utánuk jöhetnek a nagyszülők, meg mindenki, aki jót tett velünk. Pl. a plébános bácsi, aki megkeresztelt és a hittanra tanított, vagy először áldoztatott meg. Felkerülhetnek a tanító nénik, akik fáradoztak velünk.

Megint lesz házi feladat is. Odahaza elővesszük a márványtáblát (tudjátok, hogy ez az emlékezet), és szívünkkel felírunk rá olyan sok nevet, amennyi csak eszünkbe jut. Jövő vasárnapra meg az egész táblát elhozzuk a szentmisére.

7.
EGY AZ ISTEN
(Számítan)

Cél: A keresztény tanítás közlése és ebből levonni a gyakorlati következtetést az „istenké” ellen.

Mit gondoltok, kik voltak az okosabbak, a régiek, vagy a ma élő emberek? A régiek oly magas épületeket emeltek, hogy ma is kutatják az építészek, miképpen lehetett háznagyságú köveket gépdaruk nélkül szédületes magasságokba felvinni. A régi szobrok oly szépek, amilyeneket ma senki sem tud alkotni. Hát még számolni mily pontosan tudtak! Még a csillagok keltét és nyugtát is előre kiszámították.

Sajnos azonban, valami igen fontosat mégsem tudtak, vagy legalábbis rosszul tudják. Abban biztosak voltak, hogy kell lennie Istennek, mert a világot kellett valakinek teremtenie. (Tehát okosabbak voltak, mint napjainkban sok ember, aki azt hiszi, hogy a világ csak úgy magától, vagy véletlenül lett.) Akkor azonban tévedtek, amikor a világot teremtő egyetlen Istenen kívül más istenekre is gondoltak. Így okoskodtak: mivel a világon a sok jón és szépen kívül sok baj is van, pl. a betegség, meg a halál, a jó Istenen kívül biztosan lehet valami rossz isten is, aki a rosszat akarja. Mivel van föld is, tenger is, úgy gondolták, külön istene van mindkettőnek. Vannak kereskedők, akik féltik a boltjukat, és vannak betörők, akik ki akarják azokat rabolni, úgy gondolták, hogy van isten,

aki ezeknek, van, aki amazoknak segít. Így aztán a szerencsétlen régi pogányok néhány ezer istenben hittek.

Igazában hány van? Nem nehéz tudni, mert, hogy megmondhassuk, csak egyig kell tudnunk számolni, ezt pedig mindenki tud. Biztos az, hogy csak egyetlen Isten van? Bizonyos! Gondolkodjunk csak! Hány legerősebb fiú lehet az osztályban? Csak egy. Mert ha ketten nem tudják egymást legyűrni, akkor már nem a legerősebbek. Ha a másik legerősebbet le tudja az egyik győzni, akkor az nem a legerősebb. Ez megfordítva is áll. Két legerősebb nem lehet tehát, hanem csak egy. Istenről azt mondjuk, hogy a legerősebb, legokosabb, legjobb, tehát Öbelőle is csak egy lehet.

Élnek köztünk emberek, akik tanulták a hittanból, hogy csak egyetlen Isten van, az igazi, mégis imádnak másfajta isteneket is.

Ismertem egy fiút, Gömbinek csufolták. Ilyen is volt. Folyton csak az evésen járt az esze. Ha felébredt, máris a reggelijét követelte. Iskolában már az első órán megette a tízóraitját. De ha még megelégedett volna azzal, ami az asztalra kerül! Mindig finomabb kellett volna neki. Ennek a Gömbinek a has volt az istene. — Egy bácsi, hiába hívtam, sose jött templomba. Azt mondta, hogy ott nem adnak pénzt. Az ő esze azon járt, hogyan lehetne meggazdagodni. Ezért csak dolgozott és lottózott. A pénz volt az istene. — Vannak, akiknek a bor meg a sör a legjobb és legfontosabb a világon, ezeknek az ivás az istenük. Hát nekünk hány istenünk van? Az imában ezt mondjuk: „Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek teremtményében“. Ebben egészen biztosak is vagyunk, mert csak egy legfőbb Úr lehet a világon. Nem is élünk sem a hasnak, sem a pénznek!

De sajnos, mintha baj lenne néha a hitünkkel.

Régen szokás volt, hogy esténként, mikor az emberek odahaza imádkoztak, áhítatból, tiszteletből gyertyát is gyújtottak. Volt egy néni, aki két gyertyát égetett egyszerre: szép vastagot az Istennek, mellette egy vékonykát az ördögnek. Gondolta, hogy azzal sem árt jóban lenni. Mit gondoltok, jól tette? Isten mellett nem lehet senki és semmi! Ha valamit jobban szeretünk, mint Isten parancsát, az a valami már istenünnké lesz, mi pedig olyan szerencsétlenek és oktalanok, mint a régi pogányok voltak.

Milyen az Isten? Jól tudjuk. Mindent megtehet, amit csak akar: mindenható. Hozzá hasonló senki sincsen: szent. Ő a legokosabb tervező: végtelenül bölcs. De a Szentírás szerint — képzeljétek el — egyszer ezt mondta magáról: „Én féltékeny Isten vagyok.“ Az akkori választott népet, a zsidókat megbüntette, mert azok ide-oda sántikáltak, vagyis egyszer benne hittek, máskor meg a pogányok bálványáiban.

Nemrégén volt Asszi szt. Ferenc ünnepe. Ez a szent igen szerette az Istent. Neki csak Isten számított, többet, mint bárki és bármi. Tanuljuk meg szép mondását: „Istenem és mindenem!“

8.

AZ ISTEN KEZE MEG A MIENK (Olvasás)

Cél: Elmondom a gyermekeknek, hogy szereti őket az Isten. Szeretete abban nyilvánult meg, hogy a mennyországba hívta meg őket, s hogy oda is jussanak, segítségül a Szűzanyát adta.

A napokban cigányasszony járt házról-házra. Aki hagyta, annak a tenyeréből olvasott, még jövődőt is mondott neki. Érdekes! Ez az asszony annak idején nem járt iskolába, a betűket sem ismeri, a tenyérből pedig tudna olvasni? Ki tudná olvasni a jövődőt? Bizony ez nem igaz! Nem is szabad vele szóba állni. Úgy hazudik, mintha olvasná, közben a gyűrűt is ellophatja az ujjról és még pénzt is csal ki hazudozásaiért.

Amikor én diákoskodtam, az volt a szokás, hogy a történelem óra előtt az évszámokat, a számtan óra előtt meg a képleteket felírtuk a tenyerünkbe. Azért, hogy mikor felhívnak, belepillanthassunk a tenyerünkbe és tudjunk felelni. Ezt a tenyérbeírást hívtuk puskának. Nem volt szép dolog, de a diákember úgy segít magán, ahogy tud.

Tudjuk, hogy a jó Istennek nincsen teste, mert az egész lélek. Ha teste nincs, keze sincs. Mégis egyszer azt mondta Izaiás prófétának (49, 16), hogy tenyerébe írta az embereket. Azt akarta ezzel mondani, hogy nagyon szeret bennünket és nem akar sohasem megfélemezni

rólunk, amint az édesanya sem tudja sohasem elfelejteni a gyermekét. Olyanok vagyunk tehát Istennek, mint a tenyérbe írt jegyzet, nem tud elfelejteni, nem tud elveszíteni, mindég szeme előtt vagyunk. De nem ám úgy, mint az élettelen betű! Úgy vagyunk a jó Istennel, mint a kismadár, mely kiesett a fészkéből és amelyet egy áldott jó ember szerető kezébe vett. Az ilyen madárka sorsáról írták ezeket a szép sorokat:

Jó nekem Uram a Te kezedbe esnem,

Soha ne is engedj más helyet keresnem. (Sík S.)

Nézzünk körül az Isten tenyerében! Mi van még mellénk oda beírva? Mit tudunk még ott elolvasni? Minden arról szól, hogy nagyon szeret a jó Isten. Amikor megkereszteltek bennünket, gyermekévé fogadott, hogy ne csak földi édesapánk és anyukánk legyen. Egyetlen fia van Istennek: Jézus; neki pedig testvérül adott. Lelkünket majdem olyan széppé teszi, mint amilyen az övé. Gondunkat is viseli, hogy meglegyen mindenünk, amire szükségünk van. Életünk végén pedig haza vár a Mennysországba.

A jó Isten tenyeréből tehát ezeket olvashattuk. Most pedig nézzünk bele a saját tenyerünkbe. Oda is van írva valami. Mégpedig nem is tintaceruzával, hanem eltörülhetetlenül. M betű van írva jobb tenyerünkbe is, meg a balba is. Az egyik M a Mennysországot jelenti, a másik meg Szűz Máriát.

Ne felejtjük el: azért vagyunk a földön, hogy a Mennysországba jussunk! Amikor írunk, dolgozunk, vagy játszunk, gyakran ránézünk a kezünkre és látjuk ott a figyelmeztető betűt. Mintha ezt mondaná: úgy élj és úgy csinálj mindent, hogy bejuthass érte a jó Isten országába!

A másik M jelentéséről, Máriáról sem felejtkezünk el! Éppen most van az Ő hónapja, az október, amikor

esténként az ő kedves imáját, a szentolvasót végezzük. Aki szereti Máriát, az szakít magának időt arra, hogy eljőjön. Napközben is sokat gondoljunk Máriára. Mit tenne Ő, a mi helyünkben? Hogyan tanulna, hogyan engedelmeskednék? Kérjük is meg, hogy mi is hasonlóan teessünk. Összetesszük két kezünket. Egybeolvassuk a két M-et.: Szűz Mária segítségével jutok oda, ahol nagyon szeretnek és várnak.

9.

AZ UTOLSÓ BETŰ

(Olvasás)

Cél: Gondoljanak a gyermekek sokszor arra, hogy az életünk végén a jó Isten vár bennünket.

Melyik a magyar abc első betűje? Mindeki tudja, hogy az A. És melyik az utolsó? Csak a nagyobbak tudják, hogy a Zs. Jézus korában nem egészen ilyen volt az abc. Akkor az O volt az utolsó betű és Omegának hívták.

A múltkor arról volt szó, hogy Jézus azt mondta magáról: „Én vagyok az alfa.“ De ugyanakkor azt mondta, hogy Ő az O, az utolsó betű is. Egészen pontosan tehát így mondta: „Én vagyok az alfa és az omega.“

Mit akart ezzel mondani? Hogy Ő az „A“, tudjuk, mit jelent, azt, hogy minden jót ő kezd, nekünk is mindent vele kell kezdenünk. Hogy Ő az utolsó betű, az meg azt jelenti, hogy amiként a betűsor halad a vége felé, úgy halad Jézus felé a világ is, meg az emberek is. Őhöz jár eljut minden és mindenki. Sokan letagadják, hogy Jézus egyáltalán valaha is élt, sokan meg nem törődnek vele, hogy Jézus mit parancsol nekik. Azonban ezek is Jézus elé kerülnek. Ő az életvonal végállomása. Az emberek el akarják feledni, hogy van utolsó betű is. Azt mondogatják, hogy sose halunk meg, vagy legalább is messze van még a halálunk. Majd, ha nyugdíjasok leszünk, ráérünk akkor az Istennel törődni és életünk végére gondolni. Pedig

néha már késő, mert a halál előbb jött, mint az Istenhez térésük.

Hogy halálunkról meg ne felejtkezzünk, a jó Isten sokszor leírta az O betűt és odartja elénk. Ősz van. A templomkert fáiról láhatjátok, mennyire hullanak a levelek. Minden levélen rajta az O. Azt jelenti: minden elmúlik egyszer, akármilyen szép és erős volt is. A napokban az egyik ismerős kisfiú nagypapáját temettük. A halott ember Isten betűje az emberek számára. Az O azt jelenti, hogy te is meghalsz.

Szomorkodjunk azon, hogy minden halálra van ítélve? Ne! Inkább gondolkodjunk és örüljünk. Mennyire örül a tanév végének, aki szorgalmasan tanult az egész évben! A bizonyítvány egyúttal jutalom is. De minden jó bizonyítvány és a fizetés, amit az emberek a munkáért adnak, csak előleg. Az igazi fizetést halálunk után, a jó Istentől kapjuk meg. De odáig is tanuljuk meg szeretni az Omega betűt. Ha az osztályban valakit megbüntetnek, hogy sűgött, pedig nem is ő volt a sűgő, akkor vigasztaljuk meg: Isten tudja az igazat, a végén elégtételt ad. Ha becsületesen elkészültünk és mégsem sikerül a felelés, akkor is vigasztalódhatunk: a jó Isten nem ítél el. — A végén úgysis Istennek lesz igaza, meg annak, aki szerette Őt.

Minden nap, sőt minden perc közelebb visz az Istenhez, a végünkhöz. Bárcsak el is jutnánk Hozzá. Ott leszünk majd igazán boldogok. Úgy, mint a vándor, aki hosszú, hosszú bolyongás után végre hazatalált. Erről a hazatalálásról szép verset írt József Attila is. (Sok versét tanultátok az iskolában, biztosan nem gondoltátok, hogy az életünk végéről is milyen szépen tud írni). A bogárkákat említi, de az Isten felé tartó embereket érti rajtuk:

...füvek is kinőnek már a dombon,
szívünkben szép, zöld tüzek égnek,
hogy az elfáradt bogarak mind hazalálálnak,
ha esteledik,
s az Úr
nyitott tenyérrel, térdig csobogó nyugalomban,
ott áll az útjuk végén.

10.

TEMETŐNK

(Környezetismeret)

C é l : Megmagyarázom, hogy miért szent hely a temető, majd ennek fogalmával összekapcsolom a szenvedő lelkekről való gondoskodás fontosságát.

Az iskolában vannak könnyebb és nehezebb tantárgyak. A legjobban szeretitek — úgy gondolom — a környezetismeret órát, mert ezalatt rendszerint csak sétálni mentek, hogy lakóhelyünk környékét és látnivalóit megismerjétek.

Amikor még szüleitek jártak iskolába, november hónapban mindég volt egy kirándulásuk a temetőnkbe is. Az elmúlt napokban a felnőttekkel együtt biztosan ti is voltatok odakint. Szép szokás ez, menjetek is minél gyakrabban halottjaitok sírját gondozni és értük imádkozni. Most közösen megyünk ki gondolatban a temetőbe, mert ez is fontos hely községünkben és sok róla tudni való.

A közepén áll egy hatalmas feszület, a temető keresztje. Olyan, mintha a magasból vigyázna a körülötte lévő kisebb sírkeresztekre. Jézus kitárja karjait és kitárt karokkal közelednek feléje övéi. Ezek egyúttal a mieink is: nagyapánk, vagy nagymamánk, többeteknek az édesapja, nénikétek, vagy szomszédunk. Várják a feltámadást.

Amikor mi a testüket takaró sírhalmokhoz kimegyünk és ezeket gondozzuk, szeretetünk inkább az ott porladó

testüknek szól. Az emberi test ugyanis még a halál után is szent. A keresztség óta a Szentlélek lakott benne, az Úr Jézus saját magával táplálta, azonkívül igen sok jót is cselekedett. Ezért támasztja fel majd a testet is az Isten. A sír mellett el szoktunk gondolkodni. Ilyenkor eszünkbe jut szerettünk lelke is, mert ez még a testnél is fontosabb. Hol vannak a megholtak lelkei? Mi van most velük? Biztosan nem tudnók megmondani, mert ez számunkra titok. Talán már a jó Istennél vannak a Mennyországban és igen nagy boldogságban élnek. Igazában egész biztosan csak a megkeresztelt kisgyermekkekről és azokról a felnőttekről tudjuk, hogy az égben vannak, akiket szentté avatott a pápa.

A többi halottakról inkább úgy gondolkodunk, hogy még nincsenek a mennyben, hanem csak készülődnek oda. A sírkereszt kitárt karja mintha az ő készülődő lelküket mutatná.

Hol vannak tehát? Valószínűleg a tisztítóhelyen, vagy ahogy másként is mondjuk, a tisztítótűzben.

Hozzá tartozóink, míd a földön éltek, jó emberek voltak, a jó Istent szerették. Da sajnos az élet dolgait, a pénzt, saját magukat, a parancsolgatást, vagy másokat nem egészen úgy szerették, mint Isten rendelte. Tehát bűnököt követtek el. A gyónásaikban halálos bűneik bocsánatot nyertek, de a bocsánatosakat sokszor elfelejtették megbánni. Mikor elköltöztek tőlünk, volt még a lelkük rovásán bűneikért járó hosszabb, vagy rövidebb büntetés is. Most ezekért a bűnökért és a még el nem számolt büntetésekért kell addig szenvedniök, míg lelkük egészen tiszta lesz nem.

Istenem, milyen könnyű ezt itt elmondani, és nektek végighallgatni, de mennyivel nehezebb ezeket a szen-

védeket elviselni! Már tudják, milyen a jó Isten, égnek a vágytól, hogy közelében lehessenek. Azt is tudják, milyen szörnyű rossz a bűn, ha annyi fájdalmat kell miattuk elviselniök.

A lapokban volt nemrégiben tudósítás arról, hogy miként gyulladt ki egy ház, melyben két kisgyermek is volt. Hogy siettek a szomszédok, azután a tűzoltók és mentők, hogy kiszabadítsák őket a szörnyű tűzhalából. Milyen hős volt az a tűzoltó, aki láng és füst közül karjaiban hozta ki őket. Mindenki mindent megtett, mert a tűzben szenvedőkön kellett segíteni.

Hát akiknek a lelkük szenved és ég a tisztítótűzben, azokon nem kellene minden erőnkől és sürgősen segítenünk? Ugye gyermekek, nem lesz nehéz ebben a hónapban imádkozni, jócselekedeteket, főleg pedig szentmiséket felajánlani értük, hogy a jó Isten engedje el nekik a büntetésüket, hogy mielőbb megláthassák az Ő arcát?

A MENNYORSZÁG

(Földrajz)

Cél: Megerősítem a gyermekekben a keresztény igazságot, hogy létezik mennyország. Aztán pedig olyan életre buzdítom őket, melyet az égben is folytathatnak.

A napokban közvetítették a Magyarország-Ausztria nemzetközi labdarúgó mérkőzést. Ti is biztosan ott ültetek a rádió mellett, vagy a televízió előtt. Azt mondják, hogy a mérkőzés jó volt, hiszen mi győztünk, de a közvetítés légköri zavarok miatt nem nagyon sikerült. Én az előbb egy helyszíni közvetítést olvastam fel nektek a Mennyországból. (Mindenszentek ünnepének szt. leckéje). Elárulhatom, hogy szt. János, a szemtanú mondta el és a Szentlélek is vigyázott, hogy jól közvetítsen, a közvetítés mégsem sikerült. Emberi szavakkal ugyanis nem lehet elmondani, hogy milyen is a Mennnyország. Egyszerűen nem jók a szavaink. Mintha valakinek egy botot adnának, hogy írjon vele szépen a füzetbe. Nem lehet. Mi mégis megpróbálunk a Mennnyországról órát tartani. Mivel az országokról a földrajzban tanultok, ez az óra földrajz lesz.

Van egyáltalán ilyen ország? Az ürrepülők azt mondták, hogy háromszáz kilométerre is felszálltak, es nem találták. Igaz, hogy ezt nem is ígérte nekik senki. Eláru-

lom: ha millió kilométer magasra fognak is felrepülni, akkor sem találják meg.

Az Úr Jézus ellenben igen sokat beszélt róla, tehát biztosan van. Ismeritek a közmondást: Jó tettért jót várj. Annyi jót tesznek az emberek titokban, amiről senki sem tud, amit senki sem dicsér, vagy jutalmaz meg. (Gondoljatok csak szüleitek sok áldozatára.) Márpedig a jót úgy követi a jutalma, mint a fényt az árnyéka. Ezt Isten maga akarta így. Ha nem itt a földön (mondottuk, hogy igen sokszor nem), akkor egy másik országban, az égben. Tehát az eszünk is azt mondja, hogy mennyországnak kell lennie.

Hogy hol van, melyek a határai? Bizony én azt nem tudom. Egy szent azt mondotta, hogy ne annyira a helyét kutassuk, hanem inkább azt, hogyan juthatnánk oda.

Ehhez pedig első dolog az, hogy a mennyországra fel kell készülnünk, mégpedig itt a földön. Volt egy szentéletű tisztelendő bácsi, Péter Petit volt a neve. Ő egyszer, biztosan álmában, belelátott a mennyországba. Csak úgy káprázott a szeme a sok szépségtől. Láta a Szűzanyát, az Úr Jézust és a szenteket is. Mind gyönyörű székeken, trónusokon ültek. Máriáé volt az emberek közül a legszebb ülés. Voltak, akiknek csak egyszerű hely jutott, de voltak még üres, gazdátlan helyek is. Azok helyei, akik még nem haltak meg. Látott ott egy üres zsámolyt is. Meghúzta az egyik angyal ruháját, égy kérdezte meg tőle, hogy a zsámoly majd kié lesz. „Psz! — mondta az angyal, ne beszéljess itt!” De ő nem hagyta békén. Végre az angyal azt mondta: „A tiéd!” „Az enyém??? És miért csak zsámoly?” — kérdezte. „Mert szebb helyet nem érdemelsz” — felelte az angyal. Péter Petit el is határozta, hogy ezután sokkal buzgóbb lesz, nehogy éppen csak

az utolsó hely jusson neki a mennyben. Ezen az álmon bizony mi is elgondolkozhatnánk egy kicsit.

Amikor szorgoskodunk, buzgólkodunk a mennyországért, már el is kezdtük a mennyországi életet. Meg is mondom, hogyan. Most például itt vagytok a templomban. Ez a templom egy kicsit olyan, mint a mennyország. Persze az sokkal szebb lesz. De nem is az a fontos. Itt is az Isten közelében vagyunk, ott is Isten mellett leszünk. Csak itt a kenyérben elrejtve látjuk Őt, ott meg úgy, ahogy igazában van. Itt a templomban sok a szép, de sok a zavaró, kellemetlen dolog is. Lassanként hideg lesz a templom, sugdosódik a szomszéd, a gonosz is csábit, hogy másutt járjon az eszünk, de legjobban az kedvetlenít, hogy bűneinkkel megbántottuk Istent. Odatúl minden igen szép lesz. Olyan, amilyent szem nem látott, fül még nem hallott és még az ember elképzelni sem tud. Csak egyet tudunk, hogy nagyon jó lesz.

12.

A POKOL

(Földrajz)

Cél: Rádöbbsentem a gyermekeket arra, hogy az örök kárhozat valóság lehet az ő számukra is, ha nem kerülnek el a bűnöket.

Talán még emlékeztek az elmúlt földrajz órára, amikor a mennyországról tanultunk. Azt vontuk le tanulságul, hogy itt a földön kell rá elkészülnünk és a földön is kezdődik azok számára, akik az Istent szeretik, akik most is szeretnek a közelében lenni.

És akik nem szeretnek?! Azok számára meg a pokol kezdődik. Úgy érzem gyermekeim erről a szomorú országról, a kárhozottak hazájáról is kell tanulnunk valamit.

A pokol tehát igazában itt kezdődik a földön és sajnos, kiki a maga számára készíti. Valamit lehet itt is belőle érezni. De ki az a szerencsétlen, aki kárhozatot készít magának? Az, aki Isten nélkül él, megmarad a bűneiben és a gonosz, rossz emberek között. Meggyónhatna, de nem teszi. Pedig rágja, furdalja a bűn a lelkiismeretét. Ha máskor nem, este eszébe jut a bűne, és érzi, hogy milyen jó lenne bűn nélkül lenni. Azt is érzi, hogy milyen rossz a barátja. Jó volna, ha szabadulni tudna tőle, de lusta is, gyáva is, nem teszi meg. Így tart egész életén, míg jön a halál és akkor már nincs menekvés, mert bűnben halt meg. Így kezdődik a kárhozat a földön.

Tehát, ha valaki nagyon akar, bejuthat oda. Volt egy

tudós, Abelárd volt a neve. Álmában egyszer a pokolban járt és házakat látott ott. Az egyikről megkérdezte, hogy kié. „Egyik barátodé” — volt a válasz. „Az itt lenne? Hiszen az jó ember volt.” „Azt csak gondoltátok róla, de titokban egészen másként élt!” A másik házról is megkérdezte: „Hát itt ki lakik?” „A szomszédod” — volt a felelet. „Hiszen az csak néhányszor mulasztott misét!” „Igen ám, de az Isten komolyan vesz mindent” „Hát amott ki jajgat?” — kérdezte Abelárd. „Neki azért kell itt lennie, mert a gyónásból egy halálos bűnt hagyott ki.” Megállnak egy kész ház előtt, melyről már csak a kemény hiányzik. „Ki lakik itt?” — érdeklődik. „Ez majd a tied lesz!” „És miért nincs keménye?” „Mert még hiányzik egy súlyos bűnöd!” „Még egy bűn és végem van!” „Erre felébredt és elhatározta, hogy ezt a bűnt nem fogja soha elkövetni.

Azok pedig, akik ezt a hiányzó súlyos bűnt is elkövetik, azok örökre szenvednek a kárhozat tüzeiben. Nem is tudjuk, hogy mi a megdöbbentőbb. Az-e, hogy örökké tart és soha nem lesz vége, vagy azok a kínok, melyek a kárhozottakra várnak.

A felnőttek emlékeznek rá, hogy milyen szörnyű volt háború alatt a bombázás. Hogy félt és remegett mindenki. Egyik óvóhelyen egy kis gyermek is kérte édesanyját: „Vigyen ki innen édesanyám, mindig jó leszek”. A pokolban megjavulnának a emberek, de ott már késő, mert örökké tart. onnan nem lehet kimenni. A kisgyermeknek. aki nem érti. hogy mit jelent az. hogy a pokol örökké tart. így szokták ezt megmagyarázni: Képzelfetek el egy akkora. acélnál is sokkal keményebb gyémántot, mint ez a templom. Ha minden századik évben eljönne egy madár. hogy a csőrét ebben a kemény gyémántban megköszö-

rülje, a nagy gyémánt már régesrég elkopik, de a pokolban még az első nap sem múlt el. Nem, a pokolnak nem lesz vége!

Hogy ott milyen szenvedés lesz, arról maga az Úr Jézus is beszélt. A kárhozottakról azt mondja, hogy maradosó férgük meg nem hal, a tűzük nem alszik ki soha. Igen a pokol tüze éget. Nem olyan tűz, mint a kályhában, mert a pokolban a lélek is ég, nemcsak a test, és úgy ég, hogy nem ég el közben sohasem.

Aki nem hiszi el, hogy van pokol, és bűnben marad, az egyszer látni fogja és érezni. Aki pedig elhiszi, hogy van és ezért is kerül a bűnt, az sohasem fogja meglátni.

A TERMÉSZET KÖNYVE (Olvasás)

Cél: Ránevelem a gyermekeket a teocentrikus természetszemléletre, hogy mindenben Isten nyomát lássák és szerezsek.

A mai olvasás órán új betűk következnek. De nem olyanok ám, amilyeneket már ismerünk, hanem egészen mások. A magyar írásban egy betű egy hangot jelent. Az egyiptomiban, meg a kinaiban egy betű egy egész szót jelez. A mi új betűink pedig még ennél is többet, egy egész mondatot jelentenek. Ugye jó lenne ilyen betűket tudni? Nem lenne olyan hosszú az otthoni fogalmazás. Néhány betűt kellene csak leírunk és készen volna két oldanyi házi feladat magyarból.

A jó Isten ilyenfajta betűkkel ír. Persze ő nem használ füzetet, sem levélpapírt az íráshoz. Isten ezeket a betűit az égre, földre, az egész természetbe írta. Az egész mindenség Isten kezeírása, nekünk csak olvasnunk kell tudnunk. Ma ezt próbáljuk meg.

Az égen a napot látjuk. Olyan, mint egy kis fényes karika. Egy kis gyermek azt mondta, hogy ő át is tudná ülelni. Igazában egymilliószor nagyobb, mint az egész földünk. Képzeltetek el egy házban egy kicsinyke homokszemet. Nos, a homokszem a földünk, a ház meg a nap. Ha látjuk ezt az égitestet, azt olvassuk ki belőle, hogy a

jó Isten, aki teremtette, sokkalta nagyobb ennél, végtelenül nagy.

Ezen a héten, ha figyeltetek, láthattátok, hogy a templomban, a Szűzanya szobránál gyönyörű szép rózsaszál illatozott. A színe olyan volt, mint a tüzes bársony, amilyen szépet senki sem tudna festeni. Talán magától lett ilyen szép? Bizony nem. Az Isten a szépségéből cseppentett egy cseppet rá, azért lett ily gyönyörű. A rózsaszirmra, meg minden virág szirmára az van írva, azt olvashatjuk le, hogy nagyon szép az Isten.

Most ősszel sokat gyönyörködhetünk a hervadó falevelekben. Milyen pompás a színük! Barna után pirossá válik a levél, majd rózsaszínűvé lesz, végül pedig gyönyörű sárga. A tudósok meg is okolják, hogy mi ennek az oka. A zöld levélből egy klorofil nevű anyag, mely nyáron olyastéle tüdő és gyomor a növény számára, szép lassacskán visszahúzódik a szárba. Elraktározódik a télre, hogy jövő tavasszal megint éltesse majd az új leveleket. A hideg miatt lehulló levéllel kárba veszne. Azt mondjuk erre, hogy milyen okos ez a fa? Nem! Inkább azt, hogy milyen bölcs a jó Isten, aki ilyen okosan alkotta meg a természetet. Az őszi szélben zizegő falevelekről, meg az elárvult ágakról ezt olvashatjuk.

Ha a határba megyünk, látjuk, hogy serénykednek ott az emberek, meg a gépek. Elkezdődött az őszi vetése. A vetés rövidesen esőt kap, kicsírázik és kikel. Majd tavasszal felnövekszik, élelem és élet lesz belőle. Mi lenne, ha egyszer nem így lenne? Ha egyszer nem teremne a föld? Bizony éhen vesznének az emberek. A szántóföldekre, a zöldellő vetésekre az van írva, hogy jó az Isten, aki gondját viseli gyermekeinek.

Lassan be is kell fejezni az olvasás órát, pedig még

sok ilyen érdekes, sokatmondó betűt találhatnánk. A házi feladat meg az legyen, hogy keressünk még ilyen írásokat. Aki szeret gondolkodni és szereti az Istent, az sok helyen talál Róla valamit; Őt magát is megtalálja.

14.

A SZENT HÁROM

(Számтан)

Cél: Tudatosítani akarom a gyermekekkel, hogy lelkünkben él a Szentháromság, akit legrövidebben és legszebben a kereszttel imádkozhatunk.

Mit csinálnátok, ha megmondanánk, hogy rövidesen meg kell halnotok? Jaj, de hogyan sírnának egyesek! Vagy könyörögnének, hogy még egy kicsit élhessenek. A felnőttek talán a végrendeletüket írnák meg. Volt egy gyilkos, akinek a siralomházban (ide hozzák őket kivégzés előtt), az volt a kívánsága, hogy utoljára finom étellel lakhasson jól.

Egy kislány pedig röviddel a halála előtt átismételt egy számtan leckét. Úgy, ahogy mondom, egy számtan leckét. Tizenhárom éves római lány volt, szent. Ceciliának hívták. Az eset pedig úgy történt, hogy Ceciliát a pogányok bíróság elé vitték, mert keresztény volt. Hiába ígérgettek neki minden jót, hiába fenyegették minden rosszal, nem tagadta meg hitét. A bíróság ezért a fürdőszobájában lefejeztette a lányt. Halála után 1200 évvel nagy ásatásokat végeztek Rómában. Ekkor találták meg Cecília sírját is. A teste épségben volt úgy, ahogy a hóhér kardcsapásától elesett. Amikor tüzetesebben megvizsgálták, látták, hogy az egyik kezén egy, a másikon 3 ujját mutatja. Gyorsan hívtak egy szobrászt, aki a testet, — természetesen kezén az egy és három

ujját is — lemintázta. Ez a fehér márványszobor ma is látható.

Miért mutatta Cecília így az ujjait? Az utolsó pillanatban, amikor már szólni sem tudott, megmutatta a számokat, melyekben hitt. Azt, hogy az egy Istenben három személy van. Milyen gyönyörű leckefelmondás volt ez! Nem kitűnőt kapott érte, hanem egyenesen a mennybe mehetett. Ha halálunkkor mi is ezt mutatjuk, vagy erre gondolunk, mi is biztosan oda jutunk.

Jézus mondta: „Aki hisz, üdvözl.” De olyan vastag a hittankönyv, és sok minden van benne; a sok közül mi az, amit okvetlenül kell hinnünk, hogy üdvözljünk? Vagy, aki sokat nem tud megtanulni, mi az, amit mégis kell tudnia? Az, amit Cecília mutatott ujjával, hogy egy az Isten és három személy van benne.

A múltkoriban megtanultuk szt. Ferencnek rövid, de igen szép imáját: Istenem és mindenem! Ez a fohász azt is jelenti, hogy az Istenben megtalálunk mindent, minden szépet és jót, amire csak a lelkünknek szüksége lehet. A jó Isten tehát magamagát adja nekünk, úgy, hogy mind a három személy tesz velünk valami jót.

A Szentháromságban az első személy az Atyaisten. Ő Jézusnak is atyja, de vállalta azt is, hogy nekünk is mennyei édesatyánk legyen. Az Atyától született a második személy, a Fiúisten. Őt a földön Jézus Krisztusnak hívták, mert igazi ember is volt. Mint ilyen, nekünk jó testvérünk lett, nem olyan, mint Kain volt Ábelnek. Annyira jó, hogy meg is halt érettünk. Így vette vissza lelkünket a gonosztól. Az Atya és Fiú közösen küldik el a Lelküket, hogy lelkünkben úgy lakják, mint egy templomban, közben segítsen jónak és igazán okosnak lenni.

Biztos az, hogy ilyen jó hozzánk a Szentháromság? Biztos, mert maga Jézus ígérte ezt meg: „Ha valaki szeret engem, Atyám is szeretni fogja, hozzá megyünk és lakást veszünk nála.“

Hol van az Isten? Tudjuk, mindenütt. Van azonban egy hely, ahol szívesebben lakik a Szentháromság Isten, mint másutt. Ez a kedves lakóhely a jó gyermekek lelke. Ha ez így van, akkor lehet imáinkat a saját lelkünkbe is küldenünk.

Mi nem három ujjunkkal, hanem a kereszttetéssel mutatjuk meg, hogy hiszünk. Milyen szép is ez a kereszttetés! Hiszen Jézus halálára emlékeztet. Közben tanít is valamire. Arra, hogy okosságunk is (ezt jelenti, mikor a homlokunkra tesszük az ujjunkat), a szeretetünk is (mikor a kéz a szíven van), meg a munkánk is (a két kar) a jó Istené legyen. Olyant gondolunk, olyant szeretünk, és olyant teszünk csak, ami kedves lesz a lelkünkben lakó Szentháromságnak.

15.
A NÁD MEG A TÖLGY
(Növénytan)

Cél: Megmutatom, hogy milyen szép
az egyeneslelkűség, és milyen alávaló
a kétszínű ember.

Sokféle óránk volt már, de növénytan még nem volt. Emlegettük már a növényeket, amikor a jó Istenről beszéltünk. Azt mondtuk róluk, hogy ezek a jó Istennek szép és színes olvasókönyvei. Ki lehet belőlük olvasni, mennyire szép, mennyire okos, aki megteremtette a növényeket.

Ma meg azt fogjuk látni, hogy a növények még olyanok is, mint a tükör, rájuk nézünk és mi magunkat látjuk meg. Fontos tárgy a tükör, mert megmutatja, hogy rendben van-e hajunk, tiszta-e az arcunk, de a legtöbbet az a tükör érne, mely a lelkünket mutatná meg. Ma két olyan növény-tükröt fogunk látni, mely a lelkünket mutatja.

Az egyik evangéliumban (adv. II. vas.) az Úr Jézus említ egy növényt, amelyet nem értékel sokra, ez a nád. Jobban mondva az olyan embert nem becsüli, aki a nádra hasonlít. Ma mi is a nádról, meg az ellentétéről, a tölgyről fogunk beszélgetni. Ezek lesznek a tükrök.

Ismerjük a nádat. A mocsaras helyeket szereti. A Duna és a Balaton iszapos partjain eleget láthatunk. Érdekes, hogy akár kelet, akár nyugat felől fúj a szél, a nád mindig hajladozik. Muzsikál is minden szélnek. A

széltől hányatott nád az olyan ember, aki mindenkinek mindenben igazat ad, mindenre bólint, mindenre igent mond. Volt egy királyunk, nem az igazságot kereste, hanem azt, amit a főurak akartak. Nekik mindent jóváhagyott, azt mondta mindenre: dobzse, vagyis: jól van. Ezért Dobzse László lett a neve.

Nád-jellem az olyan fiú is, aki az iskolában nevet, mikor a vallást csúfolják, de azért eljön néha a templomba is. Aki pajtásai között csúnyán beszél, de azután árulkodik a csúnya beszédűekre. Meg nád-ember az is, aki hallgat, pedig tudja róla mindenki, hogy más véleménye van, mint amit éppen akkor mondanak. A nád-jellemek azt hiszik magukról, hogy okosak, mert mindenkivel jóban vannak, nincs ellenfelük, pedig nem okosak, hanem jellemtelenek.

A tölgynek vastag a törzse, gyökereit mélyre ereszti a földbe, ágai is jó erősek. Kisebb vihar oda se neki! Az az ember hasonlít a tölgyre, aki meggyőződéséből, hitéből semmi ígéretésre, sem fenyegetésre nem enged.

Mindig és minden dologban ilyen hajthatatlanoknak kell lennünk? Nem. Ha rájöttök, vagy meggyőzték arról, hogy tévedtünk, önfejűség lenne régi véleményünkhöz ragaszkodnunk. De ha valami jót megfogadtunk, abból ne engedjünk. Vallásunk igazságaihoz pedig mindig, minden körülmény között kell ragaszkodnunk. Ilyenkor vagyunk tölgy-emberek. Gyökerünk a hitünk, ezzel kapaszkodunk Istenbe, törzsünk a keresztény hittan, mely az Úr Jézus kora óta mindig ugyanaz, és nem változtatgatják tíz évenként, ágaink pedig a jócselekedeteink, ugyanolyanok, mint a hitünk parancsolja.

Nehéz, vagy könnyű tölgy-embernek lenni? Bizony nehéz! De igen sokan voltak és vannak ilyen emberek.

Régen a vértanúk inkább meghaltak, de hitüket és keresztény életmódjukat nem hagyták el. Becsüli is őket mindenki, a jó Isten pedig azonnal haláluk után magához, az égbe vette a vértanúkat: A nád-embereket pedig mindenki megveti.

Bemutattam a két növényt, belenéztünk a két tükörbe. Ugye, mi tölgyek akarunk lenni?

KARÁCSONYI LEVÉL JÉZUSKÁNAK

(Fogalmazás)

Cél: Igazi karácsonyi gondolatokat akarok ébreszteni a gyermekek lelkében.

Másodikos kislány jött hozzám: „Tisztelendő bácsi kérem, barátnőmmel elhatároztuk, hogy karácsonyra levelet írunk a Jézuskának, de nem tudjuk, hogy kezdjünk neki, azt sem tudjuk, mit szoktak ilyen levélbe írni.” Tudom, mások is szeretnének írni, ezért most itt közösen meg is beszélhetjük az ügyet. Fogalmazás órát tartunk, majd odahaza mindenki maga írja meg a levelét.

Nézzük, mit írjunk a borítékra. Mi a címe Jézuskának? Elég lesz csak ennyit írni: Jézuskának, Mennyországba. Ideszóló bélyeget a postán nem árulnak. Ha akarunk, a boríték sarkába mi rajzolhatunk bélyeget. Lehet rajta kereszt, vagy betlehemi csillag. Előre is mondom, hogy felesleges bedobni a postaládába, mert a postások még a földön élnek, még nincs belépőjük az égbe. Azonban a megírás után okos dolog a levelet megmutatni édesanyának, lássa, hogy nincs-e benne hiba.

Most jön a legfontosabb, hogy mit írjunk a levélbe? Aki jól figyel, az megjegyzi és otthon nem kell a ceruza végét rágnia.

Miután megszólítottuk Jézuskát, először is bemutatkozunk. Például így: Én vagyok Marika a IX. kerületből, a Mester utcából. Katolikus vagyok és nagyon szeretlek. (Ezt okvetlen vegyétek be!) A másodikosak írják meg,

hogy tavaly voltak elsőáldozók és azóta is gyakran áldoznak. (Ezt persze csak akkor szabad beírni, ha igaz is.) Azt is meg lehet írni, hogy az idén bér málnakozni is fogunk. Írjátok meg azt is, hogy naponként szoktatok imádkozni és a jócselekedeti ingecskét szorgalmasan hímezgetitek, Már ennyi, meg ennyi hímezés van rajta.

Ha a bemutatkozással elkészültünk, a levél második részében leírjuk Jézusnak, hogy mit kértünk Tőle karácsonyra. Ajánlom, hogy a legfontosabb dolgon kezdjük. Ha valaki nagyon éhes lenne, és beengednék a KÖZÉRT-be, biztos nem trisót tenne kosarába, hanem nekilátna az evésnek, mert akkor az a legfontosabb.

Először tehát azt kérjük, hogy segítségével jó katolikusok lehessünk. Egy este se felejtünk el imádkozni, ne érezzük a hideget, mikor vasárnap a szentmisére megyünk és be tudjuk fejezni az ingecske hímezését. Gondolom, a tanulással kapcsolatban is lesz kérni való. Főleg ahhoz a tárgyhöz kérjük segítségét, melyben a legrosszabbul állunk. — El lehet panaszkodni, hogy hiába hívjuk apukát a templomba, nem akar eljönni. Kérjük Jézust, magyarázná meg apunak, hogy a szentmise mégis csak fontosabb, mint a lustálkodás. Azt is kérhetjük, hogy békítse ki anyukát és apukát, mert folyton veszekednek és olyankor mi igen szomorúak vagyunk. Akinek testvérekéje van, az ő részére is kérhet valamit. Talán jó lenne azt kérni, hogy mindenben igazságosan meg tudjatok osztozni.

Végül lehet játékokat is kérni. Itt azonban ne legyünk telhetetlenek. Két-háromféle játéknál többet ne kérjete. Játékok helyett inkább könyvet, vagy olyasmit kérjete, amire amúgy is szükség van.

Ha mindent megírtunk, amire szükségünk van, be kell fejeznünk a levelet. Ez sem lesz nehéz. Gondolom, az

lenne a legszebb befejezés, ha megírnánk Jézusnak, hogy mennyire várjuk születése napját, hogy minden este számoljuk, hány nap van még hátra. Végezetül üdvözlőtünket küldjük a kis Jézus édesanyjának, Szűz Máriának is.

A VENDÉGFOGADÁS

(Osztályfőnöki óra)

Cél: El akarom érni azt, hogy a gyermekek karácsonyi készülődése elsősorban előkészület legyen.

Az iskolában nemcsak tanítanak, hanem nevelnek is. Azt akarják, hogy ne csak okosak, hanem műveltek és illemtudók is legyünk. Ezért a számtan, földrajz stb. mellett gyakran arról is esik szó, hogy hogyan kell utcán, társaságban viselkednünk. A felsősöknél ezt az órát az osztályfőnök tartja. Most mi is osztályfőnöki órát tartunk és arról lesz szó, hogy miképpen fogadjunk vendéget.

Érdekes. Mindenki szereti, ha vendég érkezik hozzájuk. A gyermekek még dicsekszenek is vele, hogy ki lesz a vendégük. A vendég azonban sokszor mégsem érzi magát jól. Az is elő szokott fordulni, hogy meg is bántják a vendéget.

Akinek a fogadásáról ma tanulunk, az a világ legnagyobb ura. Érkezésétől pedig már csak néhány nap választ el. Ugye már tudjátok, hogy Jézus fogadásáról és érkezéséről, a karácsonyról lesz szó.

A legelső kötelességünk, hogy a vendéget várunk kell. Persze nem a buszmegállónál, ahogy azt a kis ovodásoknak mesélik. Inkább a szívünkkel kell Őt várunk. Tudom, e téren nem is volt hiba. Minden esti imánál számoltuk, hogy mennyit kell még aludnunk karácsonyig. Akik ennyire várnak, azok szeretnek is.

Valakiről azt mondták, hogy igen műveletlen, mert még köszönni is elfelejtett. Ha itt lesz a karácsony ünnepe, az első dolgunk legyen az Úr Jézus köszöntése. Ha van odahaza karácsonyfa-gyújtás, ez alkalommal énekelhetünk valamit köszöntésül. De elmondhatjuk a köszöntőt magunkban is, az éjféli misén. Illetlenség lenne csak némán állni a fa mellett és az ajándékokat várni. Hogy hogyan köszönjünk, azt mindenki maga döntse el. Szervuszt talán mégsem illenék mondani, dicsértesséket annál inkább. A legeslegszebb az, ha valaki egy rövidke imát talál ki és azt mondja el.

Ha ajándékokat kapunk, nagyon szépen köszönjük meg szüleinknek is, hiszen a jó Isten az ő munkájukon és szeretetükön keresztül küldte azokat. Hallottam egy gyerekről, aki sírt a fa alatt mérgében, mert alvó és beszélő babát kért és csak hajas babát kapott. Az ilyen bizony nem érdemelt volna még egy kis műanyag babát sem.

A vendéggel foglalkoznunk kell. Olyan rosszul érzí magát az unatkozó vendég, ha mindenki a maga dolga után fut és vele nem törődik senki. Jézussal akkor foglalkozunk, ha karácsonykor szebben és többet imádkozunk, mint máskor. Akik félnek, hogy nem tudnak mit mondani Jézusnak, azok jöjjenek el a templomi betlehemhez, néznek meg mindent aprólékosan. Ami azután eszükbe jut, az is jó társalgás lesz Jézussal.

Karácsonyi vendégünkről másoknak is beszéljünk. Azért, hogy ilyenkor ne csak az eszem-izsomra, hanem a kis Jézusra is gondoljanak az emberek. Amikor kelles ünnepeket kívánunk (ezt persze nem pénzért tesszük), arról is beszélhetünk, hogy milyen szép lesz, vagy volt az éjféli mise. Az ilyesmi már az Úr Jézust juttatja

az emberek eszébe. Ha ezt tesszük, hasonlók leszünk az angyalokhoz, akik a pásztoroknak megvitték Jézus születésének hírét.

A vendégek búczúzáskor emléket, ajándékot szoktak hálából a gyermekeknek hagyni. A karácsonyi vendég, ha jól érezte magát nálatok, a legszebb ajándékot hagyja. Saját képét rárajzolja a lelketekre úgy, hogy az Őrá hasonlítson. Igyekezsetek, hogy lelketeken ott legyen a gyermek Jézus képe!

A KARÁCSONYI AJÁNDÉK (Beszélgetés)

Cél: Megtanítom a gyerekeket a karácsonyi ajándékok igazi jelentőségére, értékére.

Ma arról beszélgetünk, amiről minden gyerek, de még a nagyok is igen boldogan beszélnek. Mikor az utcán megkérdeztem erről a gyermekeket, szinte mindannyinak csillogott a szeme az örömtől. Csak igen kevesen voltak, akik elszomorodtak, mikor erről volt szó.

Ma tehát azt beszéljük meg, hogy mit küldött Jézuska karácsonyra. A kisgyermek, aki beszélni is alig tud még, az is tud erre felelni. A nagyobbak is gondolkodás nélkül sorolják: karácsonyfát, alvó babát, morgó mackót, ruhát, játékokat stb. stb.

Én azt mondom gyerekek, hogy Jézuska sokkal többet küldött, mint amit fel szoktatok sorolni. Ha csak ennyit küldött volna, az igen szegény karácsony lenne. Lehetetlen, hogy a gazdag Isten csak ennyivel elégítene ki benneteket. Azoknak, akik pedig elszomorodnak, mikor mások a karácsonyt emlegetik, mivel ők semmit, vagy csak igen keveset kaptak. azt mondom, hogy ők is kaptak bőséges ajándékot.

Ezeket az ajándékokat nemigen lehet látni, ezért most érdekes lesz róluk beszélgetni.

Majdnem minden templombajáró gyermek elvégezte a karácsonyi szentáldozását. Amikor áldoztunk, akkor

kaptuk a legnagyobb ajándékot, magát az Úr Jézust. Ő mindennél és mindenkinél többet ér.

Másik ajándéka volt a szeretet, melyet szívünkbe adott. Emlékezzetek csak! Ugye karácsonykor mindenki jó. A gyermekek szót fogadnak és szívesen segítenek. Szüleitek sem vesznek össze olyan könnyen és elnézik egymás hibáit. Emlékeztetek arra is, hogy az ünnepek előtt mennyit túlóráztak, csakhogy mindenkinek kedvére vásárolhassanak és jó szívükön keresztül minél több látható dolgot is küldhessen Jézuska?

Harmadik ajándéka volt a karácsonyi békesség. Ezen az ünnepen még a folyton civakodó testvérek is elcsendesülnek, a haragos emberek megbékélnek. Nem szabad ilyenkor békétlenkedni, mert karácsony van.

„Hát a karácsonyfát, meg a mackót, meg a többi ajándékot nem is érdemes említeni, azok nem is érnek semmit?” — kérdezhetné valaki. De bizony, azok is sokat érnek, mert azokat is Jézuska küldte. Főleg azért érnek sokat, mert valami igen szépet jelentenek. Önmagukban is nagy az értékük, de amit jelentenek, az még nagyobb. A kézfogás önmagában nem sokat ér, de amit jelent, ti. a barátság, az annál többet. A csók nem ér önmagában sokat, de annál többet ér amit jelent, a szeretetet. A sok ajándék, játékok, minden, minden, ami a fa alatt volt, tehát Jézust jelenti, az Ő békéjét és szeretetét, amely karácsonykor a földre szállt. Akármilyen egyszerű, vagy szegényes lehet az az ajándék, mégis csak az Úr Jézusra emlékeztet.

Nemsokára, sajnos elmúlnak a karácsonyi ünnepek. A meleg szobában lehull a fenyőfa lombja, a szaloncukrokat kiszzerelitek, az alvóbaba szeme fennakad az elromlik a kis mozdony is. Ezzel aztán vége lenne a karácsony-

nak is? Nem, nincs vége! Mindig örömmel gondolunk vissza a szép napokra, amikor a földreszállt kis Jézust ünnepeltük, amikor béke és szeretet volt minden. Aki így gondol a karácsonyra, meg az ajándékokra, az olyan marad, mint amilyen karácsonykor volt.

HOGYAN JÁTSSZUNK?

(Játékóra)

Cél: Azt akarom elérni, hogy minél több öröm és lelki gazdagodás származzék a gyermeki játékokból is.

Tudjátok, hogy Háromkirályok ünnepe után a tisztelendő bácsi járja a falut. Minden házba elmegy, ahová hívják, hogy megáldja a lakásokat. Ilyenkor megnézem a karácsonyfákat, azt is, hogy van-e még cukor a szaloncukor papírjában, meg a fa alatti játékokat is. Én is örülök, ha sok játékot küldött a Jézuska.

Néhány helyen azonban a szülők panaszkodtak és éppen a játékok miatt. Nemcsak az a baj, hogy sok játékot már el is rontottatok, hanem az, hogy sok a békétlenség, veszekedés a játékok miatt. Volt hely, ahol sebesülés lett a játék vége. Hát ezért kaptátok az ajándékokat?

Mivel még tart a szünidő és bizonyára van még néhány használható játék is, tartsunk ma a Jézuska iskolájában játékorát arról, hogy hogyan kell játszani.

„Addig kell dobni a kockával, míg hatosat dobunk“. Na nem, nem játékszabályokat akarok elmondani. Azok rá vannak nyomtatva a játék dobozára, csak meg kell azokat tartani. Olyan dolgokról beszélünk ma, melyek minden játékra érvényesek, és amelyek még szebbé teszik a játékot.

Mennyi ideig szabad játszsanunk? Nehéz erre felelni,

mert a jó játékot igen nehéz abbahagyni. Figyeljétek ide! Minél kisebb valamelyik gyermek, annál többet játszik. Ebből lehet lemérni, hogy komolyodtok-e már, vagy még kicsinyek vagytok. Figyeljétek csak meg: a kisbabának a járókájában ki vannak függesztve játéakai, mert ő állandóan csak játszik.

A gyermekek azért szeretnek játszani, hogy ők győzzenek. Azon vannak, hogy színeik fussanak be legelőbb, vagy futballcsapatjuk győzzön. De lehet ám játékban másképpen is győzni, és ez az igazi nagy győzelem! Megmondom, hogyan lehet elérni. A játékban mindig kettővel többen vesznek részt, mint ahányan vagytok. Ha ketten játszotok, akkor is négyen vagytok. Az egyik láthatatlan játékos a Szeretet, a másik meg az Irigység. Az egyik azt tanácsolja, hogy hagyjuk néha a másikat nyerni és ne menjen el a kedvünk, mikor veszítettünk. Az irigység meg bosszússá tesz, ha a másik győz (van, aki ilyenkor még szét is szórja dühében játékát). Az irigység megszólaltatja néha a hazugság kisördögét is a győzelem érdekében. De aki csalással győz, az igazában nagyon veszít. Még a becsületét is elveszti. Mind a két láthatatlan pajtás felajánlja nektek is a segítségét. Ti melyikét fogadjátok el?

Sokat beszélnek, vitatkoznak arról, hogy melyik játék a jobb. Az egyik erre, a másik amarra fogadkozik. Megmondom röviden: az a jó játék, amelyik ügyességre nevel, vagy hozzászoktat a komoly gondolkodáshoz. Ha még majd játékot kértek, ilyeneket kérjétek.

Volt egy szent, Néri szt. Fülöpnek hívták, aki igen szeretett labdázni. Ez nem is baj, hiszen a játék a felnőtteket is felüdíti és pihenteti. Egyszer játék közben

megkérdezték tőle, mit tenne, ha megtudná, hogy rövidesen meghal. Tudjátok, mit mondott? Azt, hogy tovább játszana. Azért felelt így, mert tiszta volt a szíve, és aki tiszta szívvel játszik, az a mennyországba jut.

MIÉRT KELL RÉSZTVENNNÜNK A SZENTMISÉN? (Beszélgetés)

Cél: A gyermekek ne tehernek, hanem kitüntetésnek tartsák, hogy a szentmisére kell járniok.

Ma olyasmiről lesz szó, amit nem is egy gyermek, hanem igen sokan kérdeztek tőlem. Az iskolai hittanórán, meg a templomi hitoktatás alkalmával, mindig felteszem a kérdést: „Voltál vasárnap szentmisén?” Figyelmeztetni is szoktam: „Holnap vasárnap lesz, ne felejtkezzetek ám el a szentmiséről!” Többen vetették már szememre: „Atya kérem, miért tetszik folyton annyira követelni, hogy szentmisére járjunk? Olyan jó lenne későig aludni, hiszen köznapokon úgyis korán kell iskolába mennünk.” Tavasszal meg ilyenformán: „Olyan jó lenne kirándulni, de a mise miatt nem lehet.”

Ma tehát beszéljük meg, miért sürgetem annyira, hogy itt legyetek a szentmisén.

Az iskolában minden tanterem falán ott függ az iskola törvénye. Mindenkre kötelező, aki oda jár. A törvény előírja, hogy hány órára kell menni, hogyan kell ott viselkedni, mit szabad és mit nem, stb. Hát még a bányában milyen szigorú törvények vannak! Szigorúan megbüntetik, aki megszegi azokat. Nálunk, akik az Úr Jézus társaságában, a katolikus vallásban vagyunk, ugyancsak vannak törvények. Az Isten helyett maga az Anyaszentegyház parancsolja, hogy vásár- és ünnepnap

szentmisét becsületesen hallgassunk. Most már tudjátok, miért kell szentmisére jönnünk? Rövid rá a felelet: mert ez törvény.

Elhiszem, hogy erre így gondolkodnak sokan: „Jó, jó, dehát miért van ez a törvény?” Gyerekek, ez a törvény azért van, mert jót akar nekünk! A jó Isten tudja azt, hogy ha Ővele találkozunk, ha megköszönjük jóságát, ha bocsánatot kérünk Tőle, vagy valami mást, abból csak nekünk van hasznunk. A szentmise már magában ilyen találkozás az Istennel. Mert ilyenkor az Úr Jézus szavaival köszönünk Istenünknek, az Ő szavaival kérünk Tőle valamit. Aki pedig az Istennek köszön, vagy Tőle kér valamit, az a legjobbat teszi. Furcsa talán, hogy az ilyeneket is meg kell az embereknek parancsolni, dehát az emberek sokszor olyanok, mint a gyermekek. Ahogyan ezeknek parancsolni kell, hogy egyenek, vagy jól öltözzenek fel, úgy az okos embereknek is meg kell néha parancsolni, ami javukra válik.

Tehát ne duzzogjunk ezentúl, amikor a nagymama vasárnap reggel a szentmisére küld. Ha egy pillanatra úgy érezzük is, hogy jó volna inkább az ágyban maradni, nagy szeretettel győzzük le ezt a kis lustaságot, hiszen a jó Isten házába mehetünk.

Még egy okot mondok, amiért a szentmisére megyünk. Jézus azt mondotta rólunk, hogy olyanok vagyunk, mint egy lámpa, amit magas állványra tesznek, hogy sokaknak világítson. Más szóval, meg kell mutatnunk az embereknek, hogy miképpen éljenek, mit tegyenek, hogyan lehetnek igazán jó emberek. Amikor mi szentmisére megyünk, ha egy szót sem mondunk útközben, akkor is erről beszélünk. Akik látnak bennünket, elgondolkodnak: „Talán mégis ezeknek van igazuk, akik az Istenben hisznek és

Őhozzá járnak. Biztosan segíti őket jobbnak lenni Istenük is.“

Ilyen gondolatokat juttatunk a nem vallásos emberek eszébe, és igazuk is van. Ezek azután még tovább gondolkodnak és ha a jó Isten hívja őket, egyik vasárnap az egyik házból, másikon már a szomszédjából is elindulnak a templom felé és növekedik Isten népe.

A SZERETET (Beszélgetés)

Cél: Megtanítani a gyermekeket arra, hogy a szeretet a legfontosabb az életben és buzdítani őket a szeretetre.

Gyerekek mondták a múlt héten, hogy a Jézuska iskolájában a beszélgetés órákat szeretik, mert azokon mindig érdekes dolgokról esik szó. Elhatároztam, hogy ma is az lesz, éspedig arról beszélgetünk, ami a legfontosabb az életben.

Megkérdeztek egy dagi fiút (inkább gurult, mint járt, látszott rajta, hogy szereti a hasát), azt felelte, hogy az ennivaló a legfontosabb. Szegény gyermek! Nem jutott eszébe, hogy a teste, amit annyira szeret, a kukacoké lesz, minél kövérebb, annál jobban örülnek majd neki.

Egy munkaruhás bácsi azt mondta, hogy a munka a legfontosabb, mert abból van az ennivaló, jólét, kényelmes élet, szóval minden. Egy kicsit igaza volt, mert a munka igen fontos. A Szentírásban is bent van, hogy aki nem akar dolgozni, az ne is egyék.

Volt egy szemüveges diák-ismerősöm, mindig osztályelső volt. Ő azt tartotta, hogy az okosság a legfontosabb. Mit gondoltok gyermekek, az okosok mind boldogok? Soknak agyára megy túlokossága.

Ismertem egy koldust is, aki ajtóról-ajtóra járt, úgy kéregetett mert a kevéske pénze azonnal elfogyott kenyérre. Ez a koldus vidám és mosolygós volt pénz

nélkül is. Biztos tehát, hogy nem a pénz a legfontosabb a világon. Meg mit is csinálhatna pénzével egy gyógyíthatatlan beteg.

Talán mégis az a legfontosabb, hogy egészségesek legyünk! Valaki erős volt, mint egy állat, erejét rosszra használta, rossz ember lett belőle. Mit használt az egészsége?

Kérdezzük meg, mit mond a jó Isten. A Szentírásban szt. Pál írta le Isten tanítását arról, hogy mi a legfontosabb. Az a legfontosabb, hogy szeretet legyen a szívünkben.

Meg is mondjuk, hogy miért. A szeretet teszi igazán széppé az életet. A tiéteket is, a szüleiteket is. Azért olyan jó otthon, azért várjátok haza anyut, aput, mert Isten után tőlük, az ő szeretetükből kaptok minden szépet és jót. Otthon minden a szeretetről beszél. A szüleitek életét pedig az teszi széppé, ha ti is szeretitek őket. Nem azt várják, hogy sokat dolgozzatok és visszaadjatok mindent, amit tőlük kaptatok, hanem szeretettel ragaszkodjatok hozzájuk és fogadjatok szót. Abban a családban, melyben nincs szeretet, nem érzi jól magát senki.

A szeretet azért is fontos, mert ez a belépőjegyünk a mennyországba. Oda ugyanis csak az juthat be, aki szereti a jó Istent és embertársait. Bűneinket is csak a szeretet tudja jóvátenni.

Most már csak az a fontos, hogy megtudjuk, hogyan tudnánk a szívünket szeretettel megtölteni.

Úgy biztosan nem, ha leülnénk a szoba közepére és kijelentenénk, hogy ezentúl szeretni fogunk. Ez semmi. Az a valami, ha mindent, amit csak teszünk, szeretetből és szeretettel végzünk. Ha imába kezdünk, már arra gondolunk, hogy jó az Isten, tehát szeretjük. A tanulásnak

sem kedvetlenül állunk neki, hanem, mert szeretjük Isten törvényét és szüleink parancsát, hogy tanulnunk kell. Még e játékba is azért állunk, hogy pajtásunk is jól szórakozzék.

El tudjátok képzelni, hogy a templom előtti hatalmas hársnak milyen erős, nagy gyökérzete van? Azért olyan dús a lombja és erős a törzse. Számunkra a szeretet, vagyis az Isten (mert ez a kettő egy) az, ami a fának a talaj. Belőle élünk.

A LOURDESI JELENÉS (Történelem)

Cél: Ismertetem a jelenések rövid történetét és buzdítom a gyermekeket, hogy szeressék a Szűzanyát.

Február 11-én lesz száz... esztendeje, hogy Szűz Mária egy Bernadett nevű kislánynak megjelent. A jelenések emlékére ájtatosságot is tartunk a templomban. Valakitől azt hallottam, ő meg egy könyvből olvasta, hogy az egész lourdesi jelenés csak kitalált mese. A mai történelem órán megtudjátok, hogy mi az igazság.

Franciaország és Spanyolország határán van egy hatalmas hegység, a Pirreneusok. Lábánál fekszik egy kis városka. Nevét Lourdesnek írják, de Lurdnak ejtjük ki. A városon keresztül egy kis patak folyik, a Gave. A patak régen egy malmot hajtott, melyben Soubirous Ferenc nevű molnár dolgozott. Sok gyermeke közül az egyik lányt Bernadettnek hívták. Őt szokták elküldeni, hogy a patak partján, az erdő szélén tüzelni való gallyat gyűjtsön.

1854. febr. 11-én, gyűjtögetés közben, Bernadett igen érdekes dolgot látott. A folyópart feletti sziklafalon, egy barlangnak a nyílásában, gyönyörű szép fehér ruhás hölgyet pillantott meg. A hölgy ruháján kék volt az öv és kezében olvasót tartott. Bernadett megijedt, de a hölgy mosolya felbátorította. Közös imádkozták a szentolvasót, végül a hölgy kérte, hogy máskor is jöjjön ki a lány. Összesen tizennyolc alkalommal találkoztak így

együtt. A találkozások során a hölgy előadta kívánságait is. Azt akarta, hogy templom épüljön azon a helyen, a hívek körmenetben jöjjenek ide. Azt is kérte, hogy sokat imádkozzanak és tartsanak bűnbánatot. Február 25-én egy forrást mutatott meg Bernadettnek, mely azelőtt ismeretlen volt. Később a lány kérésére így mondta meg a nevét: „Én vagyok a Szeplőtelen Fogantatás.” Bernadett és vele együtt azok, akik a barlanghoz jártak imádkozni, ekkor tudták meg biztosan, hogy Szűz Mária jelent ott meg.

Nemsokára megtörtént az első csoda. Egy teljesen béna kisgyermeket merítették a forrás vizébe és az hirtelen csodálatos módon meggyógyult. Ettől kezdve megindult az emberek áradása Lourdes felé. Az utóbbi esztendőben évenként két millió zarándok keresi fel a lourdesi barlangot és kéri a Szűzanya segítségét testi-lelki bajaiban. Külön vonatokon és repülőgépeken hozzák a betegeket, akik közül már több, mint ötezren gyógyultak meg, igen súlyos bajaikból. Tartózkodnak a kegyhelyen orvosok is, nemcsak katolikusok, hanem másvallásúak, sőt még hitetlenek is. Az ő feladatuk, hogy hivatalosan és tudományosan vizsgálják meg, igazak-e a gyógyulások.

A gyógyulásokon kívül még más is történik Lourdesban. A zarándokok, ha bűnösök voltak, megtérnek, megjavítják életüket és kigyógyulnak lelki betegségükből, a bűnből. Akik meg jók voltak, azok még jobbak lesznek, még jobban szeretik a jó Istent. Lourdesban az emberek az Isten szeretetét kapják a Szűzanya kezeiből. Ha majd módotok lesz rá, ti is menjete el Lourdesba.

A történelemből tanulnunk kell. A mai órából tanuljuk meg: Mária azért jelent meg, hogy segítsen az embereken. Nem szabad tehát nekünk sem szégyellnünk, hogy

szeretjük Öt. Nem kell szégyellnünk nyakunkban viselni az érmecskét. Azzal se törődjünk, ha megszólnak, mert litániára jövünk. Aki jó katolikus, az büszke mennyei Édesanyjára!

A TESTHELYZETEK (Testnevelés)

Cél: Elmondom, hogy testünkkel is kell Istent szolgálnunk. Ez a szolgálat a templomi szép viselkedésben is megnyilvánul.

Melyik a legkönnyebbik óra? Azok, akik erősek és ügyesek, egyből rámondják, hogy a testnevelés. De azért másoknak sem nehéz, mert erre soha nem kell készülni, az óra alatt sem kell sokat gondolkodni, sem házi feladatot nem adnak belőle. Bizonyára mégsem azért vették be a tantervbe, hogy legyen egy potyaóra is, hanem azért, mert a testnevelés testünket erőssé, ügyessé és a betegségekkel szemben ellenállóbbá teszi.

De mit keres a testnevelés a templomban? Itt is kell a testről beszélnünk, mert azt is Isten teremtette, az is az Ővé. Ez hordozza a lelkünket, még a Szentlélek is ebben lakik, halálunk után pedig dicsőülten fog feltámadni és az Istennél élni. Itt a templomban meg különösen szép feladata van testünknek.

A katonai díszszemlén a felvonulók szép járásukkal, feszes tartásukkal, fegyelmezett mozdulataikkal adják meg a tiszteletet feljebbvalóiknak. Mi most azokat a mozdulatokat tanuljuk meg, melyekkel a királyok Királyának tisztelgünk itt a templomban. Én most csak elmagyarázok egy-két gyakorlatot, a végrehajtást pedig majd ti végzitek el a szentmisék alatt.

A testnevelő óra futással kezdődik. Van egy templomi ének is, melynek ez az első sora: „Futva jöttem elibéd.” A templomba azok szoktak futni, akik későn ébrednek fel és nem akarnak elkésni. Azt tartja a közmondás, hogy szégyen a futás, de hasznos. Ez csak arra vonatkozik, ha valakit meg akarnak verni, ereje nincs, hogy szembeszálljon, így hasznos neki a gyors menekülés. Ez a mondás a templomra nem vonatkozik; inkább fusson valaki, mint elkéssen. A futás ilyenkor azt jelenti, hogy kell nekünk az Isten, szeretnénk mielőbb az Ő házában lenni. A legjobban mégis az teszi, aki időben kel, reggeli teendőit nyugodtan végzi és rendes lépésekkel jön a templomba, sőt van ideje még a pajtásáért is beszólni.

Bent a templomban egy másik gyakorlat következik, a térdelés. Ez nem annyira testnevelés, mint kisebbítés. Azért térdelünk le, hogy megmutassuk, igazában milyen kicsinyek vagyunk a nagy Istenhez viszonyítva. Ez igaz is, mert Ő Urunk és Atyánk, mi pedig gyermekei és szolgálói vagyunk. Régen a királyokkal is csak térdenállva volt szabad beszélni. A kevély emberek nem szeretnek térdelni. Azt mondják, hogy nem hódolnak sem Isten, sem ember előtt. Nem is veszik észre, hogy amint ezt kigondolják, máris az Isten ellensége, a sátán előtt alázkodnak.

A templomban több alkalommal állunk is. A felállás a tisztelet jele. Amikor az Evangéliumot olvassák, annyi, mintha maga az Úr Jézus szólna hozzánk. Urunk szavát pedig állva, tisztelettel kell hallgatnunk.

Van még gyakorlat, ehhez azonban nagy hely kell és ezért ezt csak a tisztelendő atya végzi a többi ember helyett is. Látjuk, hogy a karjait kitárja, mintha a jó Istent akarná magához ölelni. Az édesanya is kitárja karjait, mikor hozzáfutó kisleányát várja. Mikor a szentmise

alatt ilyen mozdulatot látunk, tárjuk ki mi is szívünket és várjuk, hogy odaköltözzék Jézus.

A tornagyakorlatban az a szép, ha egyszerre, szabályosan végzik azokat. Így van a templomban is. Olyan szép az, mikor egyszerre álltok fel, egyszerre térdeltek le. A fegyelmezettség mögött ott van az Istennek szolgáló és őt szerető gyermekeinek a lelke.

AZ EMBERI NYELV (Biológia)

Cél: Vigyázok szavaimra, hogy beszédemmel ne ártsak senkinek.

Egyszer láttam, hogyan égett le egy egész falu. Szörnyű pusztulás volt: a lakások berendezésükkel, a bútorzattal, az istállók az állatokkal, a csűrök az egész évi terméssel elpusztultak. A nyomozás azután kiderítette, hogy egy kisgyermek gyufával játszott és ennek lett a következménye a tragikus tűzvész. Milyen kicsiség a **gyufa**: öt centiméternyi fapálcika, e végén csipetnyi foszfor és mégis mit képes okozni!

Nemrégiben temettek egy bácsit. Halálát az egész környék gyászolta. És tudjátok, hogy mi okozta? Egy kicsi, alig milliméternyi tövis, mely a kezébe szúródott. Igazában nem is a kicsinyke tövis, hanem az azon szabad szemmel nem is látható tetanusz baktérium, mely fertőzést és mérgezést okozott.

Milyen rossz az, mikor valami kicsiny dolog miatt nagy baj származik! Ilyen kicsinység, ami sokszor nagy bajt okoz, nagyobb talán, mint a szál gyufa, tövis, vagy a baktérium, az a szó is, melyet a nyelvünkkel mondunk ki. Sajnos igen sok baj van az emberek között a nyelv, a beszéd miatt. Azért, hogy nálunk ne legyen ilyen baj, tartsunk most egy órát a nyelvről is.

Mindjárt mondok példákat arra, hogy milyen károkat okozhat a nyelv. Az osztályban az egyik fiú ráfogta a

másikra, hogy tolvaj, pedig ártatlan volt. Az állítólag ellopott tárgy is csak egy értéktelen kopott radír volt. Milyen kis dolog és mi lett a vége? A fiút ettől kezdve úgy kerülték a többiek, mintha halott lenne. A hazug, rágalmozó szó megölte.

A múltkor láttam, hogy ez egyik mama mosás után a kertjükben teregette száradni a tiszta ruhát. Ez a rendje-módja. De mit szólnátok, ha valakinek az jutna az eszébe, hogy a szennyes, piszkos ruhákat rakja ki? Aki pedig elmondja mások igazi hibáit, az így tesz. Kis dolog volt talán a hiba, és mégis mennyire fáj, ha mások is beszélnek róla.

Az áruklodó gyerekre azt mondják, hogy áruklodó Júdás. Még kiabálnak is utána: „Áruklodó Júdás, kell-e piros tojás?!“ Júdás az ártatlan Jézust árulta el. Az áruklodó gyermek pedig a felebaráti szeretetet. Pedig a Szentírásban az van, hogy a szeretet az Isten.

Az emberek sajnos nem tartják nagy bűnnek, amit nyelvükkel követnek el. „Éppen, hogy csak kimondtam“ — így mentegetődznek. Pedig nem a rövidke szót kell nézni, hanem a következményeit. A tűzvésznél sem a szál gyufa volt a rossz, hanem a következménye.

Van egy jó mondás: ne szólj szám, nem fáj fejem. Igaza van ennek a mondásnak. Ha nem mondtunk rosszat, nem kell felelnünk következményelért.

Sokszor voltatok már külföldön. A két országot országhatár választja el. A határon pedig kettős sorompó van. A vámőrök itt vizsgálják meg, hogy mit visznek ki, vagy hoznak be. Megnézik a csomagokat, autót, jó alaposan. A jó Isten is két sorompót teremtett a nyelvünk elé. A fogakat és az ajkakát. Biztosan azért, hogy kétszer is meggondoljuk a szót, mielőtt kimondanánk. A két sorompó

előtt jól meggondoljuk, hogy mit engedhetünk ki rajtuk, miből nem lesz baj.

Amikor megkereszteltek benneteket, a tisztelendő bácsi keresztet rajzolt az ajkatokra is. A kereszt láthatatlanul most is ott van. Azt jelenti, hogy a szánk és a beszédünk is kell, hogy Jézusé legyen. Olyanokat mondunk csak, ami tetszik Jézusnak.

MIÉRT SZENT NAP A VASÁRNAP? (Történelem)

Cél: Rávezetni a gyermeket arra, hogy a vasárnapot keresztényhez illő módon értékeljék.

Szombat délután volt. Egy nagyobb fiúval mentünk hazafelé az iskolából. A sarkon, mielőtt elvált volna utunk, így búcsúztam: „Ne felejtsd el, holnap vasárnap lesz, kérd anyukádat, hogy a szebbik ruhád adja elő és gyere a nyolcas misére.” Erre a fiú így felelt: „Atya kérem, ezek meg ezek a gyerekek (megnevezte őket névszerint, de én nem akarok neveket mondani), nem vesznek vasárnapra szebb ruhát, templomba sem mennek, csak játszanak naphosszat, hiszen nincs tanítás. Tessék mondani, miért más a vasárnap, mint a többi nap, miért van az, hogy mi katolikusok minden hét napból egyet így tartunk?” Válaszom ez volt: „Gyere csak holnap a nyolcas szentmisére, ott majd éppen erről lesz szó.” Mivel a fiú kérdése biztosan érdekelt titeket is, ma tehát a vasárnap történetéről beszélünk.

Nagyon, de nagyon régen egészen másként éltek az emberek. Házak helyett sátrakban és barlangokban. Szerszámaik sem voltak, legfeljebb olyanok, amiket házilag tudtak elkészíteni. De azért, mivel emberek voltak, gondolkodni mégis tudtak. Eszükbe jutott, hogy milyen jó az Isten, aki napot teremtett, hogy világítson és melegítsen. Ennek a világánál dogozhattak, s ha eltűnt, pi-

henőre tértek. Hálások voltak minden jóért, amivel találkoztak. Azt gondolták, hogy ilyen jó Istennek adni kellene valamit. El is határozták, hogy hat nap az övék lesz, hetedik meg az Istené. Ezen a napon azután többet imádkoztak, mint máskor és pihentek is. Nagyon okosnak találták, hogy a hetedik nap az Istené legyen.

Amikor pedig a gyermekek kérdezték a nagyokat, hogy hogyan lett ez a világ, benne az erdők, állatok, a nap, meg a csillagok, meg minden, úgy magyarázták meg nekik, hogy az Isten is olyanforma, mint egy dolgozó ember. Persze milliószor többet tud, mint az emberek. Az Isten is ugyanúgy, mint ők, hat napig dolgozott a világgal, a hetediken pedig pihent. Így írták bele a Szentírásba is. A hetedik napot elnevezték szombatnak, ami magyarul pihenést jelent.

Sok ezer éve éltek már az emberek a földön, de a szombatot megtartották, sőt külön törvényeket is hoztak, hogy hogyan kell szabályosan megünnepelni ezt a napot. Ezek a törvények sokszor oktanok voltak. Például nem volt szabad ezer lépésnél többet menni, írni sem volt szabad két betűnél többet, a beteg hiába szenvedett, az orvosnak nem volt szabad segítenie rajta.

Amikor az Úr Jézus a földön élt, a zsidók sok minden miatt nem szerették. Többek között azért sem, mert oktan szombati törvényeiket igen sokszor nem tartotta meg. Azt mondta, hogy Ő nagyobb úr, mint a szombat. A zsidók végül is megölték Jézust, de Jézus feltámadt halálából. Azonban nem a zsidók szombatján, hanem másnap, vasárnap. Mivel Jézus ezt a napot így kitüntette, hívei, a keresztények ezen a napon mentek misére, ezen pihentek. Az apostolok is úgy kívánták, hogy a vasárnap legyen az Isten napja.

Most már tudjátok, miért öltözünk vasárnap szebben, mint máskor. Foglaljuk tehát össze, hogy mi a vasárnap keresztény ember számára. Először az Isten napja. A hét napból nem sajnálunk egyet, hanem visszaadjuk neki. Olyanformán, hogy e napon többet gondolunk rá, megköszönjük, amiket kaptunk, amire pedig szükségünk van, azt ilyenkor kérjük tőle. Persze mindezt közösen véghez-
zük a szentmise alatt.

Vasárnap a család napja is. Isten után számunkra legkedvesebb a családuk, ahol apu, anyu, testvéreink és nagyszüleink élnek. Köznapokon sokszor alig láthatjuk őket. Vasárnap együtt van a család és örülünk egymásnak. Ilyenkor megyünk el meglátogatni a család távolabbi tagjait, a rokonokat is.

Végül a vasárnap a pihenés napja is. A szülők ilyenkor nem dolgoznak nehezet, az okos gyermekek pedig még szombaton elkészítik a leckét, hogy másnap több idő teljék a játékra, vagy kirándulásra. Azonban ilyenkor is kell misére mennünk.

A vasárnapot tehát a jó Isten szeretetből adta nekünk, mi is legyünk jók iránta és tartsuk meg az Ő napját.

A HÓVIRÁG

(Növénytan)

Cél: Buzdítom a gyermekeket, hogy merjenek kezdeni jó katolikusok lenni.

Az erdőszélen lakó gyermekek mondták a napokban, hogy már az idén találtak hóvirágot. Megígérték, hogy rövidesen hoznak a templomba is. Mikor azután tegnap a hittanórára is hoztak hóvirágot, nagy lett az öröm a gyermekek között. Mindenki mondta, hogy itt van a tavasz hírnöke, maga a tavasz sem várat már sokáig magára. A hóvirág kelyhe — így mondták a gyerekek — olyan, mint egy kicsike harang, mely a tavaszt hirdeti.

Azt gondoltam, hogy lehetne órát tartani a hóvirágról is. Ha olyan szép dolgot hirdet, mint a tavasz, biztosan van még valami más mondanivalója nekünk is.

Azért különleges ez a virág, mert első az évben. A jó Isten úgy teremtetten, hogy gyenge hajtásával át tudja törni a jeges földet, és el tudja olvasztani maga felett a hóréteget. Elég hidegek járnak még, mikor már virágzik a hóvirág. Vajon, miért van ez így? Biztos tudjátok, hogy a hóvirágnak hagymája van a földben. Ez a raktára, melyben az erőt raktározza. Éléskamra is, meg kályha is egyúttal ez a hagyma. Így azután érthető, hogy meg tud birkózni a hóval és faggyal.

Azt gondoltam gyermekek, hogy legyünk mi is olyanok, mint a hóvirág. Jelentsük mi is a tavaszt az embereknek. Most nem az időjárás tavaszra gondolok, az jön

magától is. Van egy másik tavasz is, a lelkek tavasza. Az emberek olyanok, mintha télben élnének. Sokan nem szeretik sem a jó Istent, sem embertársaikat. A szeretetlenség, mint egy jégpáncél borítja a földet, meg az emberek szívét. Milyen kevesen járnak templomba és milyen sok a veszekedés, békétlenség! Pedig, ha lennének emberek, akik elkezdenének jók lenni, példájuk sokakat magával ragadna. De jó lenne, ha ki tudnánk törni a szeretetlenség és közömbösség jege alól! Vége lenne a télnek, milyen virágzás indulna itt a lelkekben! Sokkal jobbak lennének az emberek.

Hogyan kezdjük megjavítani az embereket? Gyűjtünk és őrizzünk a szívünkben igen sok szeretetet. Jézus-hoz hasonlóan, aki szeretet tárháza és lángoló tűzhelye. Azután mindent, amit csak csinálunk, azt szeretetből tesszük. Mondok példákat is.

Vasárnap reggelenként jó még az ágyban maradni, de mi szeretjük a jó Istent és eljövünk a szentmisére. A többiek megtudják és gondolkodnak: „Ejnye, ez a gyermek nem rest, nem is fél, biztos sokat jelent számára a szentmise. Legközelebb én is megyek.“ Itt már megtört a jég.

Szeretjük a szüleinket és ha valamit parancsolnak, azonnal igent mondunk. „Hát így is lehet?“ — kérdik maguktól, akik eddig másként csinálták. Ezeknél is győzött a szeretet.

Sokan nem hiszik el, hogy lehet szépen is beszélni, az illetlen szavakat pedig ki lehet hajigálni a szótárunkból. A rendes szavajárású gyerek tavaszt teremt beszélgető társai között.

Aki a szeretetlenség jegét akarja áttörni, annak imádkoznia is kell. Ezt a jócselekedetet ugyan nem látják,

mégis sokat lehet vele elérni. Szívünk, a kis tűzhely, begyűjthatja az istenszeretet tüzét is. Vagy jobban mondván odasegíti az embereket a jó Isten közelébe.

A legközelebb már látjátok az oltáron és a Szűzanya szobránál a hóvirágot. Jusson majd eszünkbe tanítása: nekünk is a tavasz hírnökeivé kell lennünk.

JÉZUS ÉRETTÜNK VÉRREL VERÍTÉKEZETT (Történelem)

Cél: Szerető részvétet kelteni a szenvedő Jézus iránt.

Nagyon szomorú történelem óra következik most. Jézus szenvedésének és halálának igaz történetéről tanulunk. Ő nem azért szenvedett, mert beteg volt, hanem mert bántották és kínozták. Ti, gyermekeim, biztosan szeretitek és sajnáljátok Jézust. Tudjátok Róla, hogy szent Isten volt és nem rossz ember. Csodákat művelt, hogy segítsen az embereken, még halottakat is támasztott fel, szóval mindenkit szeretett. De ha ilyen jó volt, miért bántották mégis? Figyeljete, elmondom.

Az emberek elhagyták az Istent és rosszak lettek. Az ördög segített nekik rossznak lenni, hogy a lelkük az övé legyen és ne az Istené. Ezt meg Jézus nem engedhette. Nem akarta, hogy örök harag legyen az Isten, meg az emberek közt. Persze az ördög sem akart alulmaradni. Rossz embereket biztatott fel Jézus ellen, akik azután hamis vádakot fogtak rá és ezek alapján kínozták. Jézus szívesen szenvedett, nem menekült el üldözői elől. Tudta, hogy szenvedése többet ér, mint a legdrágább arany, mert szenvedésével tudja kiváltani az embereket az ördögtől. Azonfelül a jó Isten is elfogadja szenvedését az emberek bűne helyett elégtételnek.

Jézusnak öt nagy szenvedése volt. A következő va-

sárnapokon ezeket mondom el nektek. Mikor hallgatjátok, gondolatok Jézusra hálával és szeretettel.

Ma az első szenvedéséről lesz szó. Ez az volt, mikor vért verítékezett. Jézus, amikor már tudta, hogy meg fogják ölni, halála előtti este búcsúvacsorát rendezett apostolainak. Ezután kimentek egy hegyre. Ezen a hegyen egy kis erdőcske volt olajfákból. Ezért nevezték Olajfák hegyének. Az apostolok akkor már csak tizenegyen voltak, mert Júdás, még azon a bizonyos vacsorán elment, hogy elhozza a katonákat Jézust elfogni. Ő is tudta, hogy Jézus az Olajfák hegyére fog kimenni. Jézus a tizenegyből is kiválasztot hármat, ezeket előre vitte, hogy ha majd nagyon fáj a szíve, azok vigasztalják és imádkozzanak vele együtt. Ezután egyedül még előre ment egy nagy fa tövébe, ott egy kősziklára letérdelt és nagyon bánkódott, meg szomorkodott.

Az bántotta, hogy látta a jövőt, Júdást, amint elfoghatja, a kínokat, melyeket haláláig el kell szenvednie. De szomorította a távoli jövő is. A sok rossz ember és gyermek, akiket hiába szeretett, akikért hiába szenvedett, mégis rosszak, az ördögei akarnak maradni. Azokat is látta, akik kiskorukban szerették, de később pénzért, álla ért, vagy félelemből elhagyták és elárulták, akárcsak a közeledő Júdás.

De jólesett volna Jézusnak, ha valaki — mondjuk az egyik apostol — odamegy hozzá és azt mondta volna: „Ne szomorkodjál, látod én szeretlek.“ De bizony nem akadt senki, mert az apostolok is elaludtak. Háromszor is keltegette őket, de nem ébredtek fel. Nem virrasztott és imádkozott senki vele együtt. Jézus visszament a sziklához, egy olajfa tövéhez és szíve annyira dobogott, egész teste annyira reszketett a félelemtől, hogy veríték öntötte

el. Verítéke azonban nem víz volt, hanem vér. Így véres arcával borult a földre és imádkozott: „Atyám, ha lehetséges, ne kelljen olyan sokat szenvednem. De mégis, ha jónak látod, elvállalok bármily sok szenvedést.“

Az Atyaisten megsajnálta Jézust és egy angyalt küldött, hogy az megvigasztalja. Az angyal elmondta neki, hogy mégsem lesz hiábavaló sok szenvedése. Lesznek jó emberek és jó gyerekek, akik majd szeretik.

Gondoljuk el, hogy itt térdel előttünk a szenvedő, véresarcú Jézus: Odamegyünk egészen melléje, megsimogatjuk, megcsókoljuk és mondjuk neki: Jézusom én szeretlek. Azután megkérdezzük tőle: Ugye én nem vagyok azok között, akikért hiába verítékeztl?

JÉZUST ÉRETTÜNK MEGOSTOROZTÁK

(Történelem)

Cél: Jézus szenvedése iránti részvétből tudjuk mi is elviselni a szenvedéseket.

A múlt vasárnap elkezdjük tanulni Jézus szenvedésének a történetét. Úgy tanultunk, hogy elképzeltük, mintha akkor mi is ott lettünk volna és figyelnénk, mi történik Jézussal. Véresnek láttuk az arcát, mert a nagy szomorúságtól és félelemtől vérrel verítékezett. Ez volt Jézus első nagy szenvedése.

Ma pedig azt fogjuk látni, hogy miképpen teljesedik be, amitől Jézus félt, hogyan lesz véres egész teste az ostorcsapásoktól. Tanulni fogunk tehát Jézusról, akit érettünk megostoroztak.

Szép sorjában így történt: A véres verítékezés után nemsokára Júdás vezetésével jöttek a katonák és elfogták Jézust. Megkötözték és elvitték a zsidók bíróságára. Azok a bírók azonban nem voltak igazságosak, hanem gyűlölték Jézust. Jó előre elhatározták, hogy akármilyen lesz, halálra adják Öt. Még hamis tanúkat is fogadtak fel, akiknek az volt a dolguk, hogy bűnöket hazudjanak Jézusra. Ilyen módon halálra ítélték. Ez az ítélet csak akkor lett érvényes, mikor a római császár jeruzsálemi helyettese, Poncius Pilátus is jóváhagyta. Jézus hazájában ugyanis rómaiak parancsoltak, mivel elfoglalták a zsidók országát.

Pilátus kihallgatta Jézust. Láta, hogy egészen ártatlan, hogy semmi bűne sincs. Szabadon akarta engedni, de a zsidók megfenyegették, hogy ha nem feszíteti Jézust keresztre, feljelentik a császárnak.

Pilátus tudta, hogy milyen gonoszok ezek a zsidók. Mégis remélte, hogy valami csöpp jóság csak van a szívükben. Arra gondolt, hogyha ezek látják majd, hogyan szenved Jézus, csak megesik rajta a szívük, megsajnálják és nem kívánják még a halálát is. Ezért, bár tudta, hogy Jézus ártatlan, megostorozásra ítélte.

Szörnyű szenvedés volt régen az ostorozás. Csak halálra ítélt rabszolgákat szoktak a keresztre feszítés előtt így büntetni. A megostorozottak sokszor bele is haltak az ostorozás kínjaiba. Jézust a római katonák ostorozták meg. Jobb lett volna talán, ha zsidók tették volna ezt, mert náluk csak 39 csapást engedett a törvény, azt is csak vesszővel. A rómaiak ostora pedig egy rövid nyélen négy-öt szíj volt, mindegyik végén ólomcsillagok. Szegény Jézust is levetkőztették, hozzákötötték egy alacsony oszlophoz és számolás nélkül felváltva ütötték-verték ilyen ostorokkal. Bizony nem volt hely a testén, ahol véres sebek ne lettek volna. De Jézus nem sírt és nem is jajgatott, hanem tűrte, míg a katonák bírták. Ránk gondolt és imádkozott.

Mindig voltak jó emberek, akik sokat gondoltak a megostorozott Jézusra, akik átérezték, mennyire fájhatott az neki. Gondolkodtak azon is, hogy miért kellett olyan sokat szenvednie. Rájöttek. Azért kellett Jézusnak sokat szenvednie, mert az emberek rosszak. Rosszaságukért verette meg az Atyaisten saját fiát. Arra is gondoltak a jó emberek, hogy milyen nagyon rossz lehet a bűn, ha így kell miatta Jézusnak szenvednie. Eszükbe jutott, hogy

nekik is kellene valamit szenvedni a bűnökért. Kötélből ezek is csináltak ostort és a nagybőjtben, meg a pénteki napokon megverték magukat vele. Így akarták jóvátenni a bűnüket.

Sajnos, mi is követtünk el bűnöket. Ezekért is megverték Jézust. Gyermekek! Mi nem tudnánk bűneinkért egy kicsit szenvedni? Úgy önkéntesen, magunktól. Persze nem arra gondolok, hogy csináljatok ostort és verjétek meg magatokat. Inkább arra, hogy okozhattok magatoknak kisebb szenvedéseket, vagy azokat, melyek amúgy is jönnek, türelemmel szenvedjétek el. Például milyen szép lenne, ha a nagybőjtben esténként térdelve mondanátok az esti imát, még akkor is, ha fáj egy kicsit a térd. Az is szép, ha nem panaszkodtok olyan fájdalmasan, ha fáj a fogatok, vagy fejetek. Szó nélkül vállalhattok valami nehezebb munkát is szüleitektől. Még az is jó, ha valaki Jézusra gondolva nem panaszkodik, hogy milyen hideg van. Gondolkodjatok ezeken és viseljétek el, ha valami kellemetlenség ér benneteket. Így segíthetünk Jézusnak, aki érettünk vérrel verítékezett.

JÉZUST TÖVISEL KORONÁZTÁK (Történelem)

Cél: Gondoljunk arra, hogy a tövisesek a mi bűneinket jelentik. A jól végzett szentgyónással megszüntetjük bűneinket, hogy már ne fájjanak Jézusnak.

Már beszéltünk Jézusnak két nagy szenvedéséről. Utoljára arról, hogy miképpen kínoztatta meg Pilátus Jézust, amikor véresre ostoroztatta. Azt gondolta, hogy az ellenségei, ha majd látják Jézust tengernyi fájdalomában, már nem kívánnak több szenvedést és megnyugszanak. De sajnos, nem így történt. Újabb fájdalmak vártak Jézusra, el kellett viselnie harmadik szenvedését is.

Azok a katonák, akik ostorozáskor látták, hogy senki sincs, aki védené, vagy legalább is sajnálná Jézust, parancs nélkül, csak úgy maguktól is megkínozták Őt. Ha Pilátus így tehetett egy ártatlannal — gondolták —, ők miért ne?

A kaszárnya udvarán az egyik sarokban volt egy csomó tövises vessző. Tövisaik sokkal nagyobbak voltak, mint az akácfái. Olyan nagy tövisű vessző volt, amilyent nálunk a szőlők szélére kerítésnek ültetnek. (Mi Krisztus-tövisnek is hívjuk). Jaj annak, aki ilyen kerítéshez közeledik! A katonák, hogy őket ne szúrja, óvatosan, fogókkal fogták meg a tövisgallyakat. Koszorút hajlítottak belőlük és Jézus fejére tették. Megkoronázták,

mint aranykoronával a királyokat szokták. Ez volt harmadik nagy szenvedése Jézusnak.

Mennyire fájhatott a sok tövis szúrása. Ha a mi kezünkbe csak egy kicsinyke szálla fúródik, sírva futunk az édeshez, hogy húzza ki. Jézusnak nem húzta ki senki, hanem inkább botokkal verték a fejét, hogy a tövisek még beljebb fúródjanak. Rajta maradt Jézuson a töviskorona a negyedik és ötödik nagy szenvedés idején is: így hordozta keresztjét és töviskoronás fejét lehajtva halt meg a kereszten.

De ha még csak a töviszúrás volna! Még jobban fájt az, hogy kicsúfolták. Leültették Jézust egy köre, mintha az királyi trónus lenne, az egyik katona vállára dobta piszkos katona-kabátját, egy másik pedig egy nádszálat adott a kezébe, mintha királyi palást és királyi pálca lenne. Azután térdeltek előtte, mint a királyok előtt szokás és csúfolva mondták: „Üdvözlégy zsidók királya.“ Majd elvették tőle a nádat és azzal is ütötték a fejét.

Most gondoljuk el gyerekek, hogy mi is ott vagyunk a katonák között a kaszárnya udvarán és nézzük Jézust. Látjuk és halljuk, amint csúfolják, ahogy térdelnek és azt mondják: „Üdvözlégy király!“

Én azt gondolom, hogy igazuk is van. Jézus valóban király. Nem aranykoronás, hanem töviskoronás király. Sokat érő szenvedésével visszavett bennünket az ördögkirálytól, hogy ne a pokolba, hanem az Ő országába jussunk. Amikor a templomba belépünk, vagy kimegyünk, a térdhajtáskor erre is gondolhatunk.

A töviskorona mindegyik tüskéje igen fájhatott. Nem tehetnénk valamit, hogy enyhítsük a fájdalmat, nem segíthetnénk Jézuson valamiképpen? A korona mindegyik

tüskéje egy-egy bűn, a mi bűnünk is. Ez pedig kötelez bennünket valamire!

Volt egy kisfiú, még egészen kicsi volt az okossága is, de a szíve annál jobb volt. Amikor hallotta a templomban a töviskoronázás történetét, hazamenve, az otthoni falifeszület alá asztalt húzott, arra széket tett, felmászott és így próbálta a töviseket kiszedegetni Jézus fejéből, hogy ne fájjanak.

Mi másképpen segítünk Jézuson. Itt van a húsvéti szentgyónás ideje. A gyónásra készüljünk el jól. Alaposan gondoljuk át és őszintén bánjuk meg a bűneinket. Minden egyes bevallott és megbocsájtott bűn olyan, mint egy kihúzott tövis.

JÉZUS A KERESZTET HORDOZTA (Történelem)

Cél: Érezzünk együtt a szenvedő Jézussal és példája buzdítson, hogy mi is tudjuk saját keresztünket hozzá hasonlóan hordozni.

Abban az időben, mikor Jézus élt, az volt a törvényben, hogy ha egy gonosztevőt nagyon meg akartak szégyeníteni és kínozni, azt keresztre kellett feszíteni. Azonban bármily nagy volt is bűne, mégsem lehetett mindekivel így elbánni, csak a rabszolgákkal, a rablógyilkosokkal, meg ezekhez hasonlókkal.

Nagyon jól tudjuk, hogy Jézusnak semmi bűne sem volt, csak jót tett mindenkivel, mégis ilyen szörnyű halálra ítéltették őt Pilátussal a zsidók. A törvényben még az is bent volt, hogy az elítéltnak magának kellett a keresztet a bíróság börtönéből a kivégzés helyére vinnie. Jézussal is így történt. Ma a negyedik szenvedésére gondolunk, amikor érettünk a keresztet hordozta.

Jeruzsálemben van egy út. Egyik végén Pilátus vára, a másikon egy kicsinyke hegy, a Golgota, vagy másik nevén a Kálvária áll. Az út nem túl hosszú, mégis via dolorosa, fájdalmas út a neve, mert ezen vitte végig Jézus a keresztjét.

Miért volt ez az út annyira fájdalmas?

Fájdalmassá tette az, hogy a kereszt nehéz volt, Jezus pedig a sok veréstől igen gyenge. Háromszor is elesett, míg az út végére ért. Fájt azután Jézusnak a környezet,

amelyben szenvednie kellett. Az útszéli tömeg csak csúfolta, meg bámulta; a katonák most is durvák voltak és ütötték-verték. Legközelebbi szomszédja két gonosztevő volt és őt gonosztevőnek tekintették.

De akármilyen nagy a szenvedés, a jó Isten ad valami vigasztalást és enyhítést, hogy elviselhessük. Így volt Jézussal is. Enyhítette fájdalmát, hogy ott volt Szűz Mária, Szent János és néhány jó asszony, akik sajnálták és együtt éreztek vele. Akadt egy ember, aki még a keresztet is segítette vinni.

Vigasztalta Jézust annak tudata is, hogy szenvedése nem volt hiábavaló. Sokan, nagyon sokan lesznek majd emberek, akik tanulnak az ő példájából. Jézus egyszer azt prédikálta, hogy aki igazán keresztény akar lenni, az maga is vegye fel keresztjét és úgy menjen Jézus után. Mit akar ezzel Jézus mondani? Igazában mindenkinek van keresztje? Csak Jézust szokták így ábrázolni!

Jézus a mi keresztünkön azt a bajt és kellemetlenséget érti, amelyet el kell viselnünk. Baj és kellemetlenség mindenki számára akad. Egyikünknek az a kereszt, hogy ha fáj valami, a másikunknak az, ha nagyon hiányzik valami, amire pedig szükség lenne. Kereszt, ha sok igyekezetünk ellenére sem sikerül, amit igen szeretnénk, pl. jobb osztályzatot szerezni az iskolában. A felnőtteknek az fáj, ha olyan munkájuk van, melyet nem szeretnek, mégis el kell végezniök.

A prédikáció után mindenki meggondolja, vagy talán tudja, hogy mi az ő keresztje, mi az, ami olyan nehéz neki. Azután pedig mondjuk ezt Jézusnak: Jézusom, Te is vitted a Tiédet, én is viszem az enyémet.

(Jézus ötödik szenvedéséről majd nagypénteken délután fogunk tanulni.)

AZ IBOLYA

(Növénytan)

Cél: Megértetem, hogy milyen szép és mekkora érték a szerény gyermek.

Áprilisi délutánokon, amikor olyan hívogatóan csalogat a nap sugara, gyakran találkozom gyermekekkel, akik a temetőbe, a hegyoldalra, sőt sokan a távolabbi erdőbe igyekeznek. Mennek ibolyát szedni. Ezt a virágot mindenki kedveli, mert kellemes a színe és igen finom az illata. Gondoltunk-e már arra, hogy ez a kis tavaszi virágcska is tudna valamit nekünk mondani?

A virág a jó Isten tavaszi képes levelezőlapja. Üdvözlí és tanítja vele a gyermekeket. Mintha azt írná az ibolya kicsinyke szirmaira is, hogy szeret bennünket és ezért kergette el azt a szörnyű, unalmas telet. De az ibolyával tanít is bennünket valamire. Ma erről lesz szó.

Az ibolya árnyékos, elrejtett helyeket szeret, ahol észrevenni is alig lehet. Erdők mélyén, az ágak alatt, meg más növények levelei között találjuk. Mintha ezt mondaná: Gyerekek, ti se legyetek olyanok, mint akik olyan nagyon szeretnek feltűnni. Ne utánozzátok azokat, akiknek legkiabálóbb a hangjuk, vagy legragyogóbb a ruhájuk és a többiek felett uralkodni akarnak. Ne akartok mindenütt az első helyeket lefoglalva a többi gyerekeket hátraszorítani. Ellenkezőleg. Maradjatok csak szépen, szerényen hátul és ne fájjon a szívetek, ha a törtetők jutottak az első helyekre.

Például, mikor otthon a testvérek között arról van szó, ki kapjon húsvétra új ruhát, ne sírjatok, ha a választás nem rátok esik. Vagy az osztályban, mikor jól feleltetek és megdicsértek, nem kell olyan diadalmasan körülnézni, mint egy hadvezér.

Az ibolya elbújik ugyan, de kellemes illata mégis elárulja, hogy hol van. Mielőtt még látnánk, a levegőt betöltő illata mondja helyette: itt vagyok a közelben.

A szerény gyermekkel is így van. Nem akarja magát, okosságát, vagy jóságát mutogatni, mégis rátalál, aki az értéket keresi. Közelében jól érzik magukat a többiek. Nem beszélnek magukról, inkább meghallgatják az embereket, érdekli őket mások ügyes-bajos dolga.

Az ibolyát nem ülteti senki, mégis az első között hozza virágját, nem gondoza, nem védi, nem kapálgatja senki, mégis már akkor illatozik, mikor a többi virágnak még a magvát sem ültették el. Szerénysége megelégszik azzal is, amit az áprilisi idő nyújthat, egy kis napsugárral, mely már felolvaszotta a fagyos földet.

Azt mondtam, hogy nekünk is hasonlítanunk kell az ibolyához. A mi talajunk, amelyben élünk, katolikus vallásunk. Ez megtanít bennünket arra, hogy mi a jó és mi a szép. Napsugarunk pedig a jó Isten segítségével. Ez teszi lehetővé, hogy a szépet és a jót meg is valósítsuk. Így szerzünk örömet a jó Istennek és az embereknek.

Gondolatban most vegyünk kézbe néhány szál ibolyát. Nézzük csak a jó Isten képeslapját. Tudjuk már, mi van rajta. Most pedig fogalmazzuk meg közösen a választ: „Igen, Jézusom, megpróbálok, még ha nehéz lesz is csendes és szerény gyermeked lenni.” Ha pedig majd a délután ibolyacsokorral a templom előtt mentek, hozzatok be néhány szálat és tegyétek a Szűzanya szobrához.

AZ IGAZMONDÁS

(Beszélgetés)

Cél: Ránevelem a gyerekeket, hogy úgy gyűlöljék a hazugságot, mint magát az ördögöt, és mindig csak az igazat mondják.

Azt tudjuk, hogy a jó Isten atyánk. Jézus is Atyjának nevezte, nekünk is megparancsolta, hogy így szólítsuk: Atyánk. Arra azonban nem is gondoltunk, hogy az ördög is atya lenne. Ugye szörnyű még rágondolni is, hogy valakinek az ördög legyen az apja. Pedig így van. Ő a hazugságnak, vagy másképpen a hazugoknak az atya. Ezt is maga az Úr Jézus mondta. A jó Istennek úgy lettünk a gyermekei, hogy lelkünket megteremtette, gondunkat viseli, vigyáz ránk, segít mindenben, mint egy igazi édesapa. Az ördög pedig azáltal lesz valakinek az atya, hogy a gyermekek szívébe és nyelvére odateszi a hazugságot, és aki elfogadja, az már az ő gyermeke is. Amikor pedig hazudik valaki, akkor az ördöghöz imádkozik.

Valamikor igen fontos volt, hogy ki kinek a fia. Még az iskolában is másképpen beszéltek az előkelőbb ember fiával. Pedig az a fontos, hogy lelkileg kinek vagyunk a gyermekei. Istenéi vagyunk-e, vagy az ördögé. Ez pedig attól függ, hogy igazmondók, vagy pedig hazudozók vagyunk-e. Más szóval milyen a beszédünk. Erről tartunk ma beszélgetés órát Jézus iskolájában.

Ugye tudjátok, hogy miből áll az ember? Amint

tanultuk, testből és lélekből. A beszéd is két dologból áll. A beszéd teste a szó, ami hallatszik. (Ez is fontos, már volt is szó a szép beszédről.) A beszéd jó lelke pedig az igazság. Az az igazság, ha úgy áll a dolog, ahogyan mondjuk. Milyen fontos az igazság! Nélküle nem is lehet élni. Gondoljátok el, ha reggelenként kételkednünk kellene, hogy amit édesanyánk elénk tesz, az nem kávé, hanem mérge. Vagy milyen rossz lenne vasárnaponként hallgatni a Szentírást azt gondolva, hogy hazugság van benne. Hogy az emberek élte nyugodt lehessen, azért mondja az Úr Jézus a beszédről: „Legyen a ti beszédeitek igen, igen és nem, nem.“ Vagyis, ami igaz, arra igent mondunk, ami pedig hazugság, arra nemet.

Van Pesten egy iskola. Azok járnak ide, akik hibásan beszélnek, dagognak, vagy rosszul ejtik ki a szavakat. Az ilyen gyerekek éppenhogy csak a beszéd teste ellen hibáznak, de ez sem bűnük. Mi pedig néha a beszéd lelke ellen vétkezünk, amikor nem mondunk igazat. Ez sokkal nagyobb hiba!

Odahaza is, meg az egymásközi beszélgetésben is bizony becsúszik egy-egy hazugság. Van, aki dicsekvésből szokott hazudni. Azt állítja, hogy jeles volt az év végén, pedig messze állt tőle. Másik azzal kérkedik, amije nincs. Azt mondja, hogy van kerékpárja, pedig csak szeretné. Jegyezzük meg, a jó Isten mindent tud és lát. Előtte igen szegényes a dicsekvő gyermek.

Egy édesanya panaszkodott, hogy gyermeke mindig letagadja, ha intőt kap. Még aláhamisítani is próbál. Ez a gyerek azért hazudik, mert fél a büntetéstől és a kellemtelenségektől. Ha valami rosszat tettünk, ne hazudjunk le, mert előbb-utóbb úgyis rájönnek. Végül is szegényben maradunk és a büntetésünk is szigorúbb lesz. Igaz a

közmondás, hogy a hazug embert előbb utoléri, mint a sánta kutyát.

Valakit egyszer figyelmeztettem arra, hogy milyen csúnya a hazugság, mire így felelt: „De tisztelendő bácsi, más is hazudik.“ Ezt biztosan ti is így gondoljátok. Sajnos elég nagy baj az, hogy nem lehet az embereknek hinni. Ebből azonban nem következik, hogy a jó katolikusoknak szabad lenne hazudniok. Ha valaki a kútba ugrik, ugye nem ugranánk utána?

A KONKOLY

(Növénytan)

Cél: Szeressük a rossz embereket is, mert a jó Isten is szereti őket. Hibáikkal szemben legyünk türelmesek, mert nekünk is van hibánk.

Ma megint növénytan lesz. Talán emlékeztek azokra az órákra, amelyeken a hóvirágról, meg az ibolyáról volt szó. Ma olyan növényről lesz szó, melyről maga Jézus is tanított. A konkolyról fogunk tanulni. Az emberek is szokták egymást növényekhez hasonlítani. Aki kedves, azt rózsának nevezik, aki pedig gézengúz, annak mákvirág a neve. Igazában nem is a konkolyról fogunk beszélni, hanem az olyan emberekről, akik hozzá hasonlítanak.

A szántóföldeken a tavaszi szántás után következik a vetés. A búza elvetése után rövidesen kikel, és néhány hét múlva üde zöldje olyan, mintha az egész határt zöldszínű bársonyszőnyeg borítaná. Ismét néhány hét és a vetés szárba szökken, de ekkor már feltűnik a búzában egy haszontalan giz-gaz növény, a konkoly is.

Ilyesfélét az Úr Jézus is látott és az jutott eszébe, hogy így van az emberekkel is. Igen sok a jó ember a földön, akik értékesek, akár a búza, de sok rossz, semmirekellő ember is él a jók között, mint a vetésben a konkoly.

Sokan úgy gondolják, hogy milyen jó lenne, ha az Isten egy napon minden rossz embert elpusztítana. Nem bántanák, nem mérgecsinálnék sem Őt, sem a jó embereket.

Jézus azonban azt tanítja, hogy így mégsem lenne jó. Az emberek szétválogatásának az ideje az utolsó ítéleten lesz. Akkor majd úgy lesz, mint a csépléskor a gabonával: szétválasztják a jót a rossztól. A jók Isten magtárába, a mennyországba jutnak, a rosszak pedig a pokolba.

Ha most megkérdeznénk az embereket, hogy ki közöttük a konkoly-ember, vajon ki vállalná? „Én nem, hanem a másik” — mondanák a legtöbben. Akkor vannak-e igazán rossz emberek? Nincsenek! Mert mindenki, amíg e földön él, megjavulhat. Az a teljesen rossz ember, aki halálos bűnben hal meg, mert annak már nincs segítség. Az emberek tehát hol jók, hol rosszak. El kell őket viselnünk, mert mi is ilyenek vagyunk.

De mit kell akkor tennünk, amikor biztosak vagyunk abban, hogy mi jók vagyunk, a másik pedig egészen biztosan rossz és árt nekünk. Árulkodjunk rá? Ne! Ez nem is méltó hozzánk és az elárult gyermek még inkább ellenségünk lesz. Szíve dacos lesz és nem érünk el nála semmit. Vagy talán verjük meg jól azt, aki ártott? Ez úgy gondolom, hogy még kevésbé vezet jóra. Biztosan vissza fogja adni a verést, harag lesz a dologból, meg mindenféle rossz. Egyébként a verekedés bűn, már ezért sem próbálkozhatunk vele.

Ha valakit meg akarunk javítani, azért először is imádkoznunk kell, mert a javulást a jó Isten adja. Azután megpróbálunk szeretettel közeledni hozzá és csendben, gyengéden figyelmeztetjük hibáira. Meglehet, hogy először vissza fog utasítani, de még több ima és újabb közeledés majd csak eredményt hoznak.

A jó Isten végtelenül türelmes. Annak, aki a konkoly-emberekből búza-embereket szeretne alakítani, annak is türelmesnek kell lennie.

A PAPOK

(Beszélgetés)

Cél: Azt akarom, hogy hallgatóim becsüljék lelkipásztoraik munkáját. Élesztgetem bennük a papi hivatást is.

Igen szeretem, ha a gyerekek kérdeznek tőlem valamit. Örülök, ha okos gyermekek okos kérdéseire válaszolhatok. Ha fontos a válasz, azonnal megadom, ha nem, későbbre teszem, hogy a feleletet mindnyájan hallhassátok. Ma is olyasmiről fogok beszélni, amit nemrégiben kérdeztek tőlem.

Az egyik gyermek katolikus újságot olvasott és a cikkben püspökökről volt szó, akiket főpásztoroknak nevezték, meg tisztelendő bácsikról volt szó, őket meg lelkipásztoroknak hívták. „Nem értem — mondotta —, miért hívják pásztornak a papokat?” Elmondta, hogy ő ismer egy pásztert, aki a TSZ-ben van és az erdőszélen szokta őrizni a bárányokat. Most felelek a kérdésére. Tehát arról lesz szó, hogy miért hívják lelkipásztornak a papokat.

Nagyon régen még nem volt vasút, nem kellettek mozdonyvezetők, sem kalauzok, de még bakterok sem. Autók sem voltak, gyárak sem, így nem kellettek mérnökök és munkások sem. Az emberek nem tudták, hogy a hegyek belsejében szén van, tehát bányászok sem voltak. Szántóföld is igen kevés volt, mert nem tudják megművelni. De annál több volt a rét, meg a legelő.

Az embereknek voltak bárányaik, őrizték őket, szóval pásztorkodtak és ebből éltek. Az állatok adtak tejet, húst, sőt a bundájukból került még ruha is. Nehéz volt pásztornak lenni, mert akkoriban is voltak tolvajok és farkasok.

A pásztoremberek munkájuk közben imádkoztak, szerették a jó Istent és nem felejtkeztek el róla. Az Isten pedig a követői, a próféták által azt izente nekik, hogy ő is nagyon szereti az embereket, olyan hozzájuk, mint a jó pásztor a bárányaihoz. Vigyáz rájuk, hogy testüknek, de főleg lelküknek baja ne essék. Gondoskodik róluk. Ahogyan a pásztor a bárányokat friss fűvel, úgy táplálja Ő a lelkeket okos tanítással. Ha valaki elfelejtkezik Istentől és elhagyná Őt, az után elmegy és visszahívja, ahogy a pásztor is megkeresi elveszett bárányait.

Az Isten nemcsak személyesen irányított mindenkit a jóra, hanem a régi zsidók közül papokat is választott ki, hogy ők is olyanok legyenek a néphez, mint pásztor a nyájához. Ezek a papok azonban nemigen váltak be. Az van róluk a Szentírásban, hogy munkájukat elhanyagolták, legeltetés helyett inkább csak nyírták a bárányokat, vagyis a híveket.

Az Isten erre elhatározta, hogy elküldi saját Fiát a földre, az majd igazán jó pásztor lesz. Az Isten Fia, Jézus Krisztus el is jött az emberek közé. Vezette, tanította az embereket és imádkozott értük. Ki is jelentette: „Én vagyok a jó pásztor“. Életét is odaadta a bárányokért, amikor halálával kiváltotta őket a gonosz lélek fogságából.

Jézus azt akarta, hogy amit Ő tett, azt tegyék a püspök és tisztelendő bácsik is. Vezessék az embereket a mennyország felé, tanítsák őket és imádkozzanak értük. Ők is olyanok legyenek az emberekhez, mint a jó pász-

tor a bárányaihoz. Ezért hívják tehát a tisztelendő bácsikat lelkipásztoroknak.

Egy gyermek egyszer azt mondta: „Milyen jó a tisztelendő bácsiknak! Virágos oltárnál imádkoznak, szép aranyos ruhát vesznek fel s az emberek köszönnek nekik“. Igazad van — mondtam neki. Legszebb munka a gyermekek és emberek lelkével törődni. Szép dolog, csak nehéz is. Úgy kell számot adni a jó Istennek minden emberről, mint a postásnak a pénzről. A tisztelendő bácsi ezért sokat imádkozik és gondolkodik, hogyan lennének jobbak az emberek. Kérlek benneteket, ti is imádkozzatok, hogy minél több lelket segíthessünk a mennyország felé.

HOGYAN SZÓLÍTSUK PAJTÁSAINKAT? I.

(Udvariassági óra)

Cél: Humanizmusból és keresztény felebaráti szeretetből eredő művelt beszédmódra akarom buzdítani a gyermekeket.

Ma udvariassági órát tartunk. Ilyen ugyan nincs az iskolai órarendben, de az osztályfőnöki órákon szokott ilyesmiről szó esni. A dolog olyan szép és fontos, hogy Jézus iskolájában is kell beszélni róla.

Ismertem egy kismamát. (Azokat a néniket nevezzük kismamáknak, akiknek még nincs meg a kisgyermekük, de már várják a születését.) Ő is várta a kisbabáját és azt mondta, hogy Laci lesz majd a neve. Hogyan tudott beszélgetni erről a Laciról! Eltervezte, hogy milyen ruhákban fogja járni, milyen játékokat vesz neki, milyen tanuló lesz majd az ő kisfia. Még imádkozott is naponként érte. Mikor megszületett, megkérte az egyik barátnőjét, hogy amikor a kereszteléskor kérdik, hogy melyik szent lesz a gyermek védőszentje, azt felelje, hogy szt. László, és mikor kérdik, hogy mi lesz a neve, azt mondja, hogy László. A tisztelendő bácsi meg is keresztelte és be is írta a Laci gyereket a plébánia nagykönyvébe, vagyis a katolikusok névsorába. De fent az égben is történt valami. A jó Isten megbízta szt. László királyt, hogy vigyázzon ő is a gyerekekre és segítse a jóra, vagyis legyen a védőszentje.

Tiveletek is így történt valamikor. Anyuka és Apuka kigondolta és a kereszteléskor megkaptátok a neveteket. Milyen fontos dolog a név. Szüleitek, meg az emberek így szólítanak benneteket. Szent dolog is, mert védőszen-
teteknek is ez a neve. A gyermekek büszkéek is a nevükre. Még vitatkoznak is, hogy kié szebb. A lányoknál nem lehet vita, mert Mária a legszebb női név. Ez Jézus édesanyjának a neve. Azonban minden név szép és szent, mert a szüleitek akaratából, a keresztségben kaptátok.

Mégis mit hallottam a múltkor? Két fiú, Laci meg Feri összevesztek egy játékon. Valami gubacsról volt szó, hogy kié legyen. Közben miket mondtak egymásnak! Egy egész istállóra való állat nevét kiabálták egymásra.

„Kisfiam, hogyan mondhattok ilyen neveket egymásnak?” — szóltam rájuk. Erre az egyik durván vissza-
szólt: „Ez a mi dolgunk!” Pedig nem volt igaza.

Hogy minek nevezzük egymást, abba Jézus is beleszól. Olvassuk csak el még egyszer a szavait! (Pü. u. 5. vas. Mt. 5, 22.) Tehát nemcsak a csúnya állatneveket nem szabad másra rámondani, hanem bolondnak, hülyének sem szabad senkit se neveznünk. Egyszer egy fiúnak magyaráztam ezt. Ő erre azt kérdezte: „Miért nem szabad? Hiszen igazában úgysem az senki, aminek csúfolják.” Ez igaz — mondtam —, de mégsem szabad mást csúfnevekkel bántani, mert mégiscsak sérti azt, akiről mondják. A sértés azt a személyt bántja, akit a jó Isten szeret és akiért az Úr Jézus is meghalt.

Isten ötödik parancsa így szól: Ne ölj! Ez a parancs nemcsak attól védi embertársainkat, hogy kést szúrjanak a szívükbe, hanem védi őket kisebb szurkálásoktól is. Isten azt is megtiltja, hogy a lelkét szurkálják valakinek. A csúfolódó szó pedig olyan, mintha valakinek tört szúr-

nának lelkébe. Ez is nagyon, de nagyon tud fájni! Aki másnak csúnya nevet ad, az a világért sem gondol arra, hogy ő maga is olyan, mint amilyennek a másikat csúfolja. Pedig valahogyan ilyenformán van. Aki másra állatnevet mond, az bemutatkozik: saját nevét mondja.

Látjátok tehát, mennyire nem keresztény és nem emberhez illő dolog mást csúfolni. Ne is tegyétek.

„Igen, de mikor olyan könnyen kicsúszik a szánkon!”
Hogy ezen miképpen segíthetünk, arról a következő vásárnap lesz szó. Ugye nem lesz nehéz a jövő hétre jó fel-tételt tűzni magunk elé? Biztos mindenki tudja magától. Segítsen megvalósítani a jó Isten!

HOGYAN SZÓLÍTSUK PAJTÁSAINKAT? II.

(Udvariassági óra)

Cél: Tegyük jóvá azokat a bűnöket, melyeket mások sértő megszólításával követtünk el és a jövőben kerüljük is el ezeket.

Olyan fontos dolog, hogy szépen beszéljünk pajtásainkkal, hogy jónak látszott még egy órán át foglalkozni vele.

„De hát mit tegyek?” — kérdezte bánatosan a múltkoriban Jóska gyerek, amikor megszidtam, mert elég csúnya jelzőket osztogatott pajtásainak. „Olyan hirtelen kicsúszik a számon a csúnya megszólítás, hogy mikorra észreveszem, már ki is mondtam.” Van segítség — mondtam neki. Most nektek is elmondom, hogyan szokhattok le az ilyesmikről.

Nemsokára folytatjuk a szentmisét. A legfontosabb rész, az átváltoztatás előtt, figyeljétek meg, mit tesz a tisztelendő bácsi. Kezét összetéve, fejét lehajtva, mozdulatlanul áll. Imádkozik az élőkért. Ti, mikor ezt észreveszitek, azokért imádkozzatok, akiket csúnya jelzőkkel sértettetek meg. Kérjétek, hogy gyógyuljon be lelkükön a seb és a jó Isten kárpótolja őket bánatukért. Amikor pedig vége lesz a szentmisének és hazamentek, legyetek sokkal kedvesebbek a megsértett pajtásokhoz és tegyetek nekik szívességet, vagy adjatok nekik egy darabka cso-

kit. Akit így szeretünk, azt nem fogjuk a legközelebb megint megsérteni.

Aki jónak látja, az elhatározhatja, hogy soha nem mond ki sértő állatnevet a másakra, hanem amikor a legmérgesebb és jó hangosan oda akarja vágni, hogy pl. „te marha“, ehelyett csak annyit mond: „te galamb“! És marha helyett mindig csak galambot mond. Ez mégsem csúnya, nem is sértő és a mérge is lecsillapodik tőle az embernek.

Úgy is leszokhatunk a csúnya megszólításokról — ezt leginkább a testvéreknek ajánlom —, hogy aki valami sértőt mond, az egy forintot tegyen a közös perselybe. Ha ugyanis „pénzre megy“ a dolog, mindenki meggondolja, hogy mit mond a másiknak. Nyáron pedig egy közös kirándulásra is futja az összegyűlt pénz. Én azonban mégis jobban örülnék, ha komolyabb összeg nem jönne össze!

Valami még nyomja a szívemet a sértő megszólításokkal kapcsolatban. Nem is tudom, hogyan kezdjem. Azt megértem gyerekek, hogy valaki hirtelen dühében csúnyán szólítja meg a pajtását. Az ilyesmi könnyen megesik. Aki komolyan gondolkodott a prédikáción, az törekszik is elhagyni ezt a szokását és uralkodni fog magán. Azt azonban nem értem meg, hogy amikor nem vagyunk mérgesek, akkor is csúnyán szóljunk valakikről, akik pedig jobbak hozzánk, mint a legjobb pajtásunk.

„Az öreglány nem adott pénzt, hogy móba mehessek“ — hallottam multkoriban az egyik fiú panaszát. Igen, jól hallottam, édesanyját, áldott, aranyos anyukáját nevezte így. Azt az asszonyt, aki őt édes kis fiamnak emlegeti s ráadásul mennyit dolgozik érte! Itt kell megvédenem édesapátokat is, akit sokszor „öreg“-nek vagy „fati“-nak

neveztek. Szeretném, ha a templomba járó gyermekek mindig úgy szólítanák szüleiket, mint ahogy a gyermek Jézus szólította a Szűzanyát és szt. Józsefet: édesanyám, édesapám!

Mindenki tudja, hogy mi van január elsején. Újév napja! És másodikán? Ezt már kevesebben: Jézus szent-séges nevének az ünnepe. Szeretjük ezt a nevet, mert Isten adta Egyszülött Fiának, a mi Megváltónknak. Az emberek mindannyian az Úr Jézus testvérei és a mi testvéreink is. Ugye a jövőben mindig szépen nevezzük Jézus testvéreit?!

A HALÁSZ MEG A HORGÁSZ

(Környezetismeret)

Cél: A gyermekeket az apostolkodás fontosságára és szépségére tanítom.

Biztosan láttatok már a Dunán, vagy a Balatonon halászeket. Ott élnek a nagy vizek mentén, hajókon dolgoznak és az a munkájuk, hogy halakat fogjanak. Szerszámuk is van, a háló. Ez olyan, mint a drótkerítés, csak zsinórból. Ezt húzzák a vízben, a halak beléakadnak, szeretnének, de nem tudnak szabadulni. Végül is a hálót a hajóba vonják, vagy ki a partra és kiszedik a halakat. A halászeknek gyakran van szerencséjük, de néha semmit sem fognak.

Az Úr Jézus segítőtársai, az apostolok is legtöbbször halászek voltak. A főapostolnak, szent Péternek azt mondta Jézus, hogy a halak halászából emberhalásszá lesz, azaz embereket fog. Mit jelent emberhalásznak lenni?

A földön igen sok embernek olyan az élete, mint egy bűntenger. Úgy elmerülnek a sok bűnben, mint a halak a vízben. De ennek nem lehet jó vége. A bűnös ember egyúttal rossz ember is, mert bántja a jó Istent, meg az embereket is és nem is juthat a mennyországba.

Ezért mondta Jézus szent Péternek, a többi apostoloknak, meg az ő utódjaiknak, a tisztelendő bácsiknak, hogy legyenek emberhalászek, vagyis az embereket a bűntengerből húzzák ki. Mi papok imádkozunk, prédikálunk, intjük az embereket, hogy ne kövessenek el bűnt, de

bizony ez igen sokszor kevés. El kellene menni az emberek közé, írni nekik az újságokban, még a rádióban is üzenni, de nem tehetjük. Ezért nem tudunk mi embereket fogni, vagy csak igen keveset.

Az a gyermek, aki szereti a jó Istent, meg az embereket, az segít a lélekhalászoknak, vagyis a tisztelendő bácsiknak és horgász lesz. A horgászokat is biztos ismeritek. Ők nem nagyban dolgoznak, egyszerre csak egy halat akarnak fogni. Előfordul, a halászok eredmény nélkül térnek haza, a horgászoknak meg sikerül a fogás.

Lehet ám az embereket egyenként is kihúzni a bűntengerből! Ha ügyeskedtek, ti is menthettek meg embereket a kárhozzattól. Láttatok már horgot? Hosszú bot, ezen még hosszabb szinór (lehetőleg damilból), végén a horog, ezen meg a csalétek. A lélekhorgásznak, aki segít a lelkeket megmenteni, szintén van horogja.

A bot, meg a zsinór a türelem. Mindkettő úgy jó, ha hosszú. Mert néha sokáig és türelemmel kell várni, míg egy bűnös pajtást ki tudunk fogni. A horog maga a reménykedés, hogy az Úr Jézus megsegít bennünket, amikor a lelkekre halászunk. Igen fontos az eleség, vagy a csalétek, amit a horogra teszünk. Mert nem mindenre harap ám a hal, hanem csak arra, amit szeret. Aki embereket akar fogni, az a szívét tegye a horogra, mert csak szívvel lehet őket megfogni. Csak az, aki jószívvel van az emberek iránt, az tudja a maga számára megnyerni őket.

Ezek után hogyan kell horgászni? Kinézzük magunknak az ismerősök közül, hogy kivel szeretnénk jót tenni, ki szorul rá nagyon. Először a „kis halak” — on kezdjük. Ilyen kis halacska az a jó gyerek, aki még jobb is lehetne, pl. aki nem imádkozik rendszeresen, nem jár minden

vasárnap templomba, vagy egy kicsit lusta a tanulásban. Az ilyennek először kisebb-nagyobb szívességet teszünk, pl. segítünk a leketanulásban, vagy megkínáljuk csokival, egyszóval jó barátjává leszünk. Azután beszélgetünk vele, hogy milyen szép, ha valaki szentmisére jár, ha szorgalmas, stb. Felajánljuk neki, hogy vasárnap háromnegyed nyolckor beszélünk neki és együtt megyünk a templomba.

Ha sikerünk volt, lehet próbálkozni a „nagy halak”-kal is. Olyan gyerekekkel, akik pl. káromkodnak, vagy nem hisznek Istenben. Velük is szívességet teszünk, még nagyobb dolgokban segítünk, és komolyan beszélgetünk és buzdítjuk őket, hogy ne tegyék a rosszat. Ha az ilyenek megszerettek bennünket, biztosan hajlani fognak a jóra. Gondolkodóba esnek, elhatározzák, és jó ember lesz belőlük is. Horgászás közben persze imádkozni kell, hogy a kihúzás sikerüljön.

Most azt a feladatot kapjátok, hogy körül kell néznetek az ismerősök között. Ki az, akin segíteni kellene. A szentmise alatt imádkoztok értük és a jövő hét folyamán próbálkozzatok a horgászattal. Adja Isten, hogy jól sikerüljön!

A SZEM (Biológia)

Cél: Buzdítom a gyermekeket arra, hogy mindig jó szemmel nézzenek másokra.

A gyerekek egyszer arról vitatkoztak, hogy melyik a legfontosabb szervünk. A lábunk — mondotta valaki. — Ha nem lenne, folyton otthon kellene ülnünk és nem tudnánk focizni sem. Fontosabb a kezünk — gondolta a másik —, hisz nélküle még enni sem lehetne. A harmadik a fület tartotta igen fontosnak, mert a süket ember nem hallja meg, ha dudál az autó és elgázolják. Végül is meg-egyeztek, hogy a szemünk a legfontosabb, mert a vak, vagy a rosszul látó embernek igen nehéz az élete.

Az iskolában csak a felsősök tanulnak a szemről, éspe-dig a biológia órán. Tartsunk mi is itt ma egy ilyen órát.

Gyerekek, nagyon fontos, hogy jó legyen a szemünk. Hogyan? — kérdezhetné valaki — hiszen az én szemem jó! Kifogástalanul látok vele! Csúzlival is kitűnően cél-zok. Igen, de akik jól látnak, azoknak a szemével is lehet baj. Az egyik evangéliumban (hetvened vasárnap) az Úr Jézus beszélt egy szőlőmunkásról, akinek rossz volt a szeme. Bizonyára nem a testi szeme lehetett rossz, ha egész napon át tudott kapálni. Tehát a lélek szemével is lehet baj. Ma erről lesz szó.

A szemgolyó közepén van egy kis lyuk, pupillának hívják. Ezen kukucskál ki a lélek. Ha a lélek jó, jól lát

a szem, ha rossz, rosszat lát a szem. Mindjárt mondok rá példát.

Az osztályban volt két gyermek, az egyik kitűnő tanuló volt, a másik pedig csak szeretett volna kitűnő lenni. Ez utóbbi nem tudott jószemmel nézni a másikra. Ha ez szépen felelt, ezt mondta: „Persze a stréber, egész nap csak magol, hogy sikerüljön neki.“ Ha pedig nem sikerült olyan fényesen a felelete: „Nem okos ám ez a gyerek, a múltkor is csak szerencséje volt.“

Volt egy lány, aki mindig a legszebb ruhájában jött az iskolába és igen hiú volt öltözetére. Ha más is szebb ruhát vett fel, mindjárt azt mondta róla, hogy felvág, ha pedig egyszerűbb ruhában látott meg másokat, azt mondta róluk, hogy milyen túlzón takarékosak. Az ilyen gyermekeknek tehát rossz a szemük. Akinek jó szeme van, az a gyengén felelő pajtását azzal menti ki, hogy otthon sokan vannak, és biztosan zavarják a tanulásban, vagy tegnap biztosan vendégek voltak náluk és ezért nem volt ideje tanulni. Szóval a jó szem minden hibára, minden gyengeségre keres és talál is mentséget. Nem ítéli el a másikat, hanem megvédi.

Megfigyeltem, hogy akik csúzlival céloznak, azok hunyorítanak. Egy kicsit ferdére áll a szemük, hogy pontosabban lássák a célt. De nekünk nem szabad, hogy folyton ferdén álljon a szemünk. Ne keressük a hibát, a célpontot a másokban, ne vegyünk észre minden gyengeséget, amit azután megszólhatnánk. A ferdeszemű emberek lassanként igen furcsák lesznek, mert csak a mások hibáit veszik észre, a magukét nem. Jézus azt mondta róluk, hogy képmutatók, mert a mások szemében észreveszik a szálkát, de elfelejtik, hogy a sajátjukban gerenda van.

Valakiről azt mondták, hogy nyitott szemmel jár az életben, vagyis mindent megfigyel és mindent észrevesz. Ez szép tulajdonság. Azonban jó szemünk mellett legyen a lelkünk is jó. Így majd egy kicsit hasonlítani fog a látásunk a jó Istenéhez.

Ha szeretettel nézünk mindenkre, akkor látunk igazán jól, akkor lesz mindig jó a szemünk és akkor látjuk meg a jó Istent is.

A TÖRVÉNY

(Beszélgetés)

Cél: Megértetem a gyermekekkel, hogy lehetetlen Istent nem szeretnünk, mert ő annyira jó — de a szeretetünket meg is kell mutatnunk.

Ismertem egy igen okos és jó kisfiút. Az volt a szokása, hogy folyton kérdezett. Szüleinek ilyen kérdéseket tett fel: Miért olyan magas a Tátra? Miért ragyognak a csillagok? Mikor azt mondták, legyen jó, akkor rákérdezte: Miért kell jónak lennem? Mikor meg buzdították, hogy szeresse a jó Istent és imádkozzék, akkor is megkérdezte, hogy miért. Anyukája ekkor elunta a felelgetést: „Menj a tisztelendő bácsihoz és tőle kérdezd!” El is jött, fel is tette a kérdést: „Miért kell a jó Istent szeretnem, megvan Ő anélkül is.”

A feleletet a mai vasárnapra halasztottam, mert mindannyitokat biztosan érdekel.

Azért kell a jó Istent szeretnünk, mert ez törvény! Törvény??? Ezt a szót nemigen szeretik az emberek hallani, mert ijesztően hangzik. Pedig a világ összes törvényei közül ez a legelső és legfontosabb. Most elbeszélgetünk róla és látni fogjátok, hogy mennyi szép és jó van benne.

Biztosan ismeritek a mágnesset. Jó vele játszani. Ha kisebb, akkor a pengét, meg a tollat, ha pedig nagyobb, a kulcsot is fel tudja emelni. Vasgárakban az elektro-

mágneses daruk egész vagon vasat tudnak magukhoz emelni.

Akinek jó szíve van, az is olyan, mint a mágnes: szeretjük, vonzódunk hozzá. Anyuka jó hozzánk, azért szeretünk közelében lenni. Múltkoriban a mérkőzésem egy kislány elveszítette az édesanyját, mennyire sírt, hogy oda volt érte. Az igazi jóbarát is mágnes: szeretünk a közelében lenni. A legeslegerősebb mágnes a jó Isten. Ő a legjobb, Tőle kapjuk a legtöbb jót. Erről egyszer az iskolában is beszéltem, és egy kis elsős ezt kérdezte: Istennek nincs is keze, hogyan tenne, vagy hogyan adna jót. Ti mit mondanátok erre? Én azt, hogy kézzel nem is lehet annyi jót tenni, mint amennyit az Isten tesz. Ha millió volna, az is kevés lenne.

Isten másképpen teszi a jót. Jóságot ad szüleink szívébe, vagyis bekapcsolja az elektromágnest — és szüleink adják, amire szükségünk van: lakást, ruhát, élelmet. Hogy okosak lehessünk, azt akkor adta Isten, amikor a lelkünket teremtette. Mennyire szeretjük a természetet! Ezt is az Istentől kaptuk. Mindenki tudja, hogy a nagy világ nem magától lett, nem is az emberek csinálták, tehát Ő adta. Olyan nagyon szép az egész természet, ez is az Isten munkája. Az emberek még egy szál igazi rózsát sem tudnak csinálni, Ő pedig tavasszal az egész természetet virágba borítja. Most már tudjuk, ugye, hogy miért kell Istent szeretnünk? Röviden: azért, mert jó!

Szüleinknek segítséggel, kedvességgel, csókkal mutatjuk meg, hogy szeretjük őket. Istent nem lehet így szeretni, hát akkor hogyan szeressük?

Őt tartjuk a legnagyobb kincsünknek. Láttatok már kincset? Magyarországon a legnagyobb és legszebb kincs az esztergomi bazilikában van: Mátyás király kálváriája.

Gyönyörű ötvösmunka színaranyból és drága gyöngyökből. Elképzelhetitek, milyen biztonsági berendezésekkel őrzik! Ilyen kincs kevés van, de pénze sok embernek van a takaréokban. Itt is páncélszekrényekben őrzik, hiszen sokat ér. Aki Istent szereti, azt tartja róla, hogy Ő mindenkinél és minden pénznél, minden aranynál többet ér.

Amit sokra becsülünk, arra vigyázunk, hogy baja ne essék. Emlékezzetek, hogy szoktátok a kis testvér elől dugdosni a kedves játékokat. Ha pedig ember az illető, akit sokra becsülünk — mondjuk az édesanyánk —, akkor arra vigyázunk, hogy senki és semmi se bántsa meg.

Hiába mondják egyesek, hogy ne menjetek templomba (ez ugyanis a jó Isten megbántása volna), sem a felnőttek, sem a pajtások kedvéért nem bántjuk meg Őt! Hiába jó lustálkodni, nem késünk el a miséről a lustaság kedvéért sem.

Beszéltem a mágnesről, hogyan vonzza a vasat. De biztosan megfigyeltétek, hogy rövidesen a vas is mágneses lesz. Azután már az is tud vonzani. Aki a jószágmágnes közelébe kerül, azt magát is eltölti jóssággal az Isten.

A VAKÁCIÓ

(Osztályfőnöki óra)

Cél: Megtanítom a gyermekeket arra, hogy a helyes vakációzás nem egyenlő a semmittevéssel és buzdítom, hogy lelkükről se feledkezzenek meg.

Ismertem egy gyermeket. Reggelenként háromnegyed nyolckor igen szomorú volt, még az orra is lógott, délfelé azután, mikor vége lett a tanításnak, egészen felvidult. Ő mondotta, hogy az egész iskolábajárásban a vakáció a legjobb.

Kicsit igaza is volt neki, mert mióta világ a világ, a gyermekek jobban szerettek vakációzni, mint iskolába járni. De meg a pihenés ki is jár annak, aki szorgalmasan dolgozott.

Múlt vasárnap volt a Te Deum, ti is elkezdtétek a vakációt, látom, örültök is neki. Most hát beszéljessünk róla.

Az a gyermek, akit az előbb említettem, amikor az utolsó nap hazament az iskolából, a táskáját valamelyik sarokba vágta. A pókok nekilátnak és őszre szépen be is szövik, mert nem háborgatja senki. Szülei biztatják: „Tanulj is egy keveset, olvass naponként“, de ő csak hajtogatja: Szünidő van, ilyenkor nem kell.

Vajon igaza van ennek a gyereknek? Pihenni kell, az igaz, de ha egy jó könyvet elolvasunk, vagy az apu

ad fel valami számtant és megoldjuk, vagy a kisebbekkel megszeregyezünk, attól még lehet pihenni is.

A vakáció azért is van, hogy otthon többet segíthesünk. Anyunak és apunak alig két hét szabadság jut a vállalatától. Sokan ezalatt is dolgoznak odahaza. Nekünk sem árt meg, ha elvállaljuk a cseresznye leszedését, vagy a bevásárlást egész nyárra.

Azt szokták mondani, hogy a lustaság az ördög párnája. Ez annyit jelent, hogy szinte az ördög teszi a párnát a fejünk alá, ha munkáról van szó, de azonnal serkent, ha a bűnre akar csábítani. Vigyázzunk! A szünidőben több alkalom nyílik a lustálkodásra, de a gonosz lélek nem fog lustálkodni!

Van valami, amiben nincsen vakáció. Figyeljétek meg: szívetek éjjel-nappal dobog, vagyis dolgozik. Szünet nélkül lélegeztek, tehát működik a tüdőtök. De még a gyomrotok ssm tétlenkedik. Ezek nem pihenhetnek, hogy életben maradjatok.

Lelketek életében sem lehet vakáció. Lelketek akkor él igazán, ha szeretitek Istent és ezért sok jót tesztek. Aki nem tesz jót, az olyan, mint egy élő halott. Nincs értelme annak, hogy a földön van.

Ne mondjátok azt, hogy a nyáron nincsen hittanoktatás, tehát nem kell imádkoznotok, vagy hogy nyáron nem kötelező szentmisét hallgatni. A jó Isten télen, nyáron, minden pillanatban szeret benneteket, tehát nektek is szeretnetek és szolgálnotok kell Őt.

A vakáció végén le szokták mérni a gyermekeket, hogy megtudják, ki mennyit hízott. A jó Isten mindennap nézi, méri a lelkünket. Segítsen benneteket, hogy a nyár végére ne fogyjon el bennetek a jóság, hanem növekedjék.

